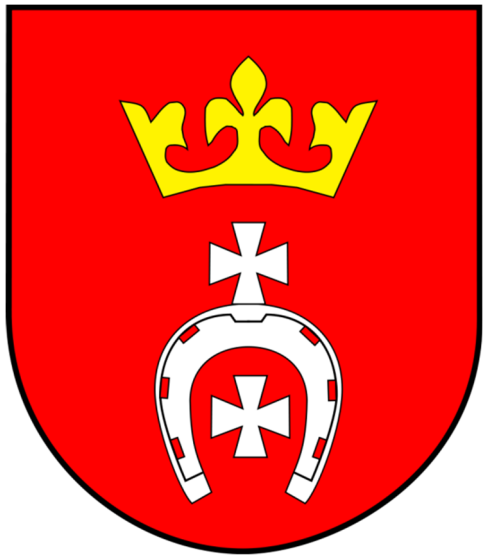

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY STARA BIAŁA ZA LATA 2019-2020

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

Biała 2021

Spis treści

Wykaz skrótów ... 3
1. Wstęp ... 4
1.1. Podstawa prawna ... 4
1.2. Okres sprawozdawczy ... 4
1.3. Źródła danych ... 4
1.4. Autorzy sprawozdania ... 4
1.5. Zakres opracowania ... 4
2. Charakterystyka Gminy ... 5
2.1. Położenie ... 5
2.2. Demografia ... 7
2.3. Klimat ... 9
3. Zakres i realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała ... 9
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska ... 28
5. Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska ... 28
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza ... 32
5.2. Zagrożenia hałasem ... 36
5.3. Pola elektromagnetyczne ... 37
5.4. Gospodarowanie wodami ... 38
5.4.1. Wody powierzchniowe ... 38
5.4.2. Wody podziemne ... 40
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa ... 42
5.6. Zasoby geologiczne ... 44
5.6.1. Osuwiska ... 46
5.7. Gleby ... 47
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów ... 49
5.9. Zasoby przyrodnicze ... 50
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami ... 59
5.11. Edukacja ekologiczna ... 59
6. Podsumowanie ... 65
Spis tabel ... 67
Spis rysunków ... 67

Wykaz skrótów

ARiMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych
IUNiG	Instytut Upraw, Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy
JCWP	Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWPd	Jednolite Części Wód Podziemnych
MPZP	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
MZDW	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
SIWZ	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
UM WM	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów są one przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu.
Program ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na poziomie gminnym. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024", przyjętego Uchwałą Nr 250/XXVII/2017 Rady Gminy Stara Biała z dnia 28 grudnia 2017 r. Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Gminy Stara Biała, Starostwa Powiatowego w Płocku, Głównego Urzędu Statystycznego, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Nadleśnictwa Płock, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Warszawie, Zarządu Dróg Powiatowych w Płocku, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, Związku Gmin Regionu Płockiego, Gospodarki Komunalnej „Stara Biała" Sp. z o.o., Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz szkół z terenu Gminy Stara Biała.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Adam Gawron.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzą następujące składowe:

- Charakterystyka Gminy Stara Biała,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka Gminy

2.1. Położenie

Gmina Stara Biała jest gminą wiejską położoną w zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie płockim. Graniczy od południa z miastem Płock oraz gminą wiejską Nowy Duninów (po granicy z rzeką Wisłą), od zachodu z gminą wiejską Brudzeń Duży, a od wschodu z gminą wiejską Bielsk oraz gminą wiejską Radzanowo, od północy graniczy z znajdującą się w powiecie sierpeckim gminą wiejską Gozdowo. Powierzchnia Gminy wynosi 111 km^2.

Rysunek 1. Gmina Stara Biała na tle powiatu płockiego

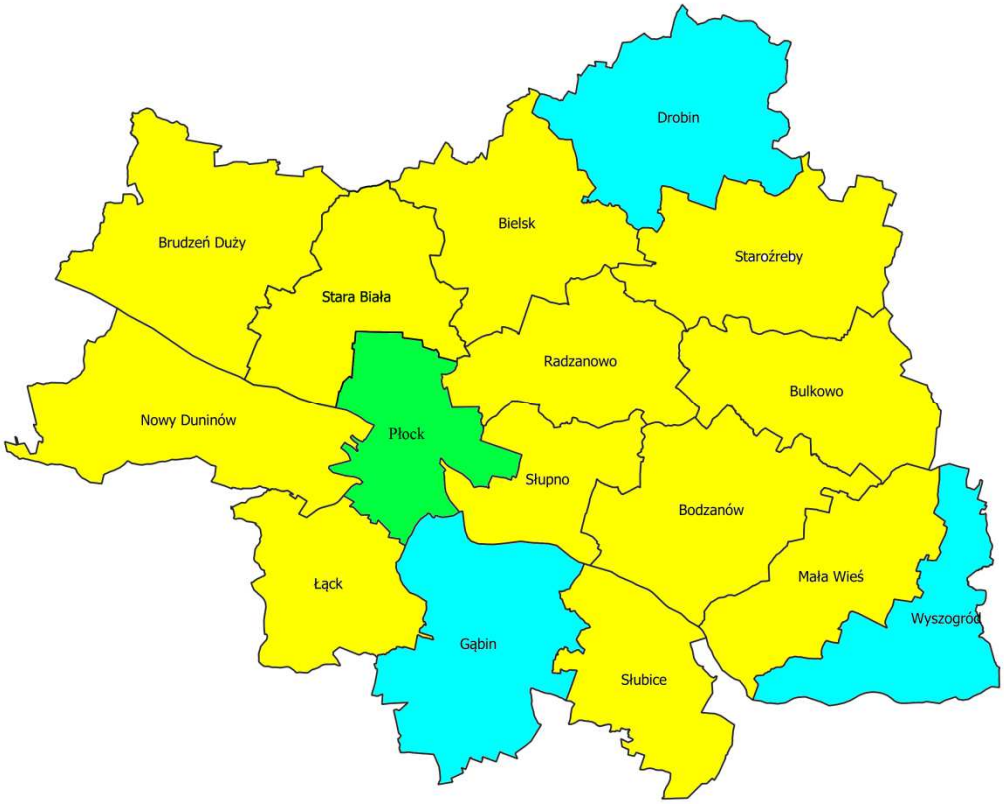

miasto na prawach powiatu, gmina miejsko-wiejska, gmina wiejska

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego Gmina Stara Biała leży w obrębie:

- megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa
  - prowincja Niż Środkowoeuropejski
    - podprowincja Pojezierze Południowobałtyckie
      - makroregion Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie
        - mezoregion Pojezierze Dobrzyńskie
      - makroregion Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka
        - mezoregion Kotlina Płocka
    - podprowincja Niziny Środkowopolskie
      - makroregion Nizina Północnomazowiecka
        - mezoregion Wysoczyzna Płońska

W skład Gminy wchodzi 28 miejscowości: Biała, Bronowo Kmiece, Bronowo-Zalesie, Brwilno, Dziarnowo, Kamionki, Kobierniki, Kowalewko, Kruszczewo, Ludwikowo, Mańkowo, Maszewo, Maszewo Duże, Miłodróż, Nowa Biała, Nowe Bronowo, Nowe Draganie, Nowe Proboszczewice, Nowe Trzepowo, Ogorzelice, Srebrna, Stara Biała, Stare Draganie, Stare Proboszczewice, Trzebuń, Ulaszewo, Włoczewo oraz Wyszyna.

Rysunek 2. Plan Gminy Stara Biała

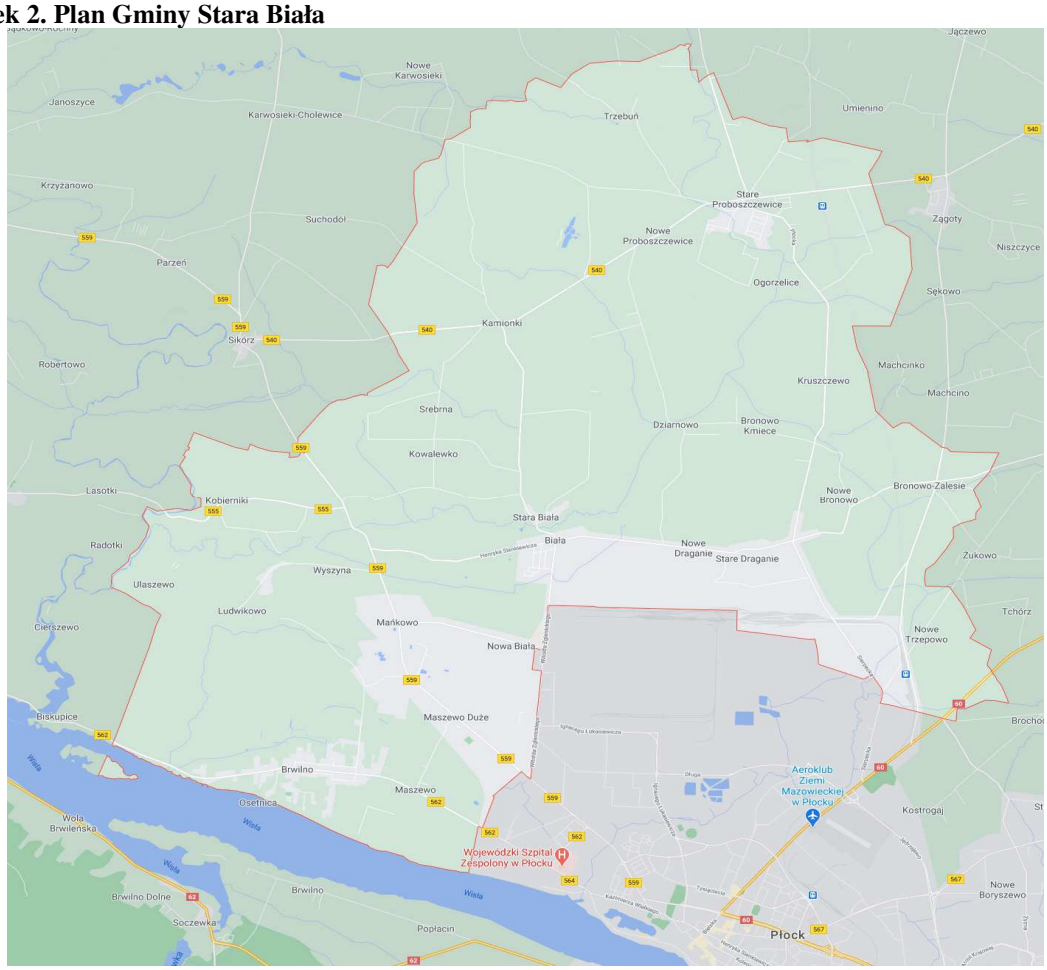

źródło: www.google.pl

Gmina jest dobrze położona pod względem komunikacyjnym. Przez jej teren przebiega kilka ważnych traktów drogowych:

- droga krajowa nr 60 relacji (Łęczyca – Kutno) – Gostynin – Łąck – Płock – Bielsk – Drobin – Ciechanów – Różan – Ostrów Mazowiecka o długości w granicach Gminy 1,106 km,
- droga wojewódzka nr 540 relacji Bielsk – (Proboszczewice – Kamionki) – Sikórz o długości w granicach Gminy 8,329 km,
- droga wojewódzka nr 555 relacji (Srebrna – Kobierniki) – Siecień – Murzynowo – Stary Duninów o długości w granicach Gminy 3,066 km,
- droga wojewódzka nr 559 relacji Lipno – Jasień - Brudzeń Duży – (Srebrna – gr. miasta Płock) o długości w granicach Gminy 7,447 km,
- droga wojewódzka nr 562 relacji Szpetal Górny - Dobrzyń – (Brwilno – gr. miasta Płock) o długości w granicach Gminy 5,958 km.

Sieć drogową uzupełnia 10 dróg powiatowych o łącznej długości 45,378 km, drogi gminne o długości 65,422 km i drogi wewnętrzne ogólnodostępne o długości 174,64 km. Przez teren Gminy przebiega także linia kolejowa nr 33 relacji Kutno – Sierpc.

2.2. Demografia

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2020 r. Gminę Stara Biała zamieszkiwało 12 019 osób, z czego 6 000 osób stanowili mężczyźni, natomiast 6 019 osób to kobiety. Powierzchnia Gminy wynosi 111 km^2 co wraz z liczbą zamieszkujących ją osób daje gęstość zaludnienia na poziomie 108 os./km^2.

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2020 r.)

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość
Liczba ludności (ogółem)	osoba	12 019
Liczba mężczyzn	osoba	6 000
Liczba kobiet	osoba	6 019
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	33
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	osoba	2,75
Saldo migracji zagranicznych	osoba	0
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	osoba	0
Przyrost naturalny ogółem	osoba	-8
Przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-0,67

źródło: GUS

Tabela 2. Procesy demograficzne w Gminie Stara Biała w latach 2011-2020

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2011	11 098	108	2	8
2012	11 245	124	1	26
2013	11 423	138	-5	37
2014	11 461	92	0	7
2015	11 611	170	0	-26
2016	11 752	140	2	22
2017	11 809	67	1	17
2018	11 891	70	0	-3
2019	11 968	42	2	26
2020	12 019	33	0	-8

źródło: GUS

Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

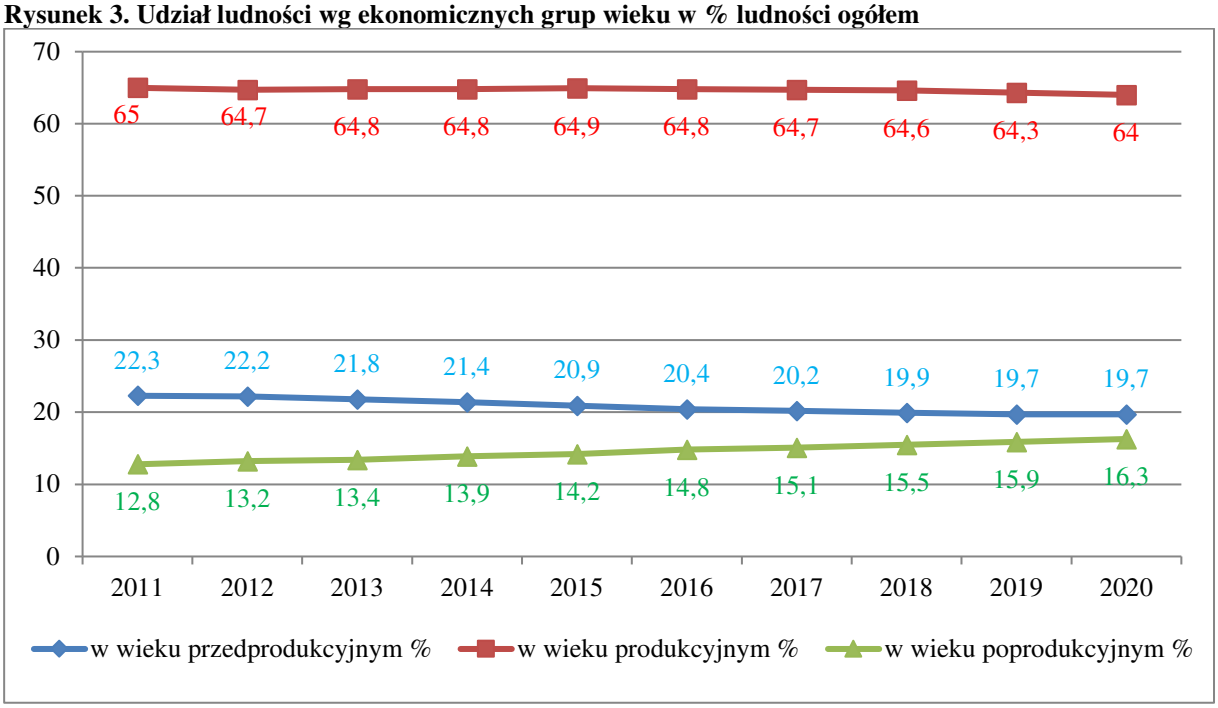

źródło: GUS, opracowanie własne

Powyższa tabela i wykres demonstrują zmiany demograficzne zachodzące na terenie Gminy w dłuższych przedziałach czasowych. Wynika z nich, że stan liczby ludności w ostatnich latach wykazuje tendencję rosnącą. Wpływ na to ma głównie wysokie, dodatnie saldo migracji, a także zazwyczaj dodatni przyrost naturalny. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się wzrastającą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym do zmniejszającej się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie Gminy Stara Biała zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie na terenie Gminy Stara Biała

Wskaźnik	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	osoba	535	428	373	376	397
Mężczyźni	osoba	206	155	142	133	134
Kobiety	osoba	329	273	231	243	263
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	7,0	5,6	4,9	4,9	5,2
Mężczyźni	%	5,1	3,8	3,5	3,2	3,3
Kobiety	%	9,2	7,7	6,5	6,8	7,3

źródło: GUS

2.3. Klimat

Klimat w gminie Stara Biała jest umiarkowany zimny. Średnia roczna temperatura wynosi 8,2°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 19,7°C, natomiast najzimniejszym styczeń ze średnią temperaturą - 5.7°C. W na terenie Gminy roczna suma opadów wynosi 550-600 mm, w okresie wegetacji roślin uprawnych (kwiecień-sierpień) trwającym 205-210 dni, opady osiągają 250 mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się od 60 do 70 dni, a średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7°-7,5°C. Dominują wiatry północno-zachodnie latem, zimą południowo-zachodnie[1].

3. Zakres i realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała

Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska został przedstawiony w tabeli 4, gdzie przyjęto następującą skalę oceny realizacji zadania:

0 - brak realizacji zadania,
1 - zrealizowane częściowo (oznacza inwestycje, których realizacja będzie kontynuowana w następnych latach),
2 - realizowane na bieżąco (oznacza przedsięwzięcia ciągłe),
3 – zrealizowane całkowicie (oznacza inwestycje, przedsięwzięcia jednorazowe, których realizacja została zakończona).

[1] https://pl.climate-data.org, https://www.meteoblue.com/pl

Tabela 4. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała, lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Termomodernizacja budynków komunalnych wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina Stara Biała	2019	3	58 266,58 zł w tym UM WM 12 400,00 zł	Środki własne, UM WM	Remont Strażnicy OSP Brwilno, obejmujący remont podłogi polegający na zerwaniu podłogi drewnianej, wylanie podłoża z betonu, docieplenie, wykonaniu posadzki i przyklejeniu płytek gresu ok. 43 m^2; docieplenie i wykonanie elewacji budynku ok. 84 m^2; wymianę 4 szt. okien, wymianę drzwi wejściowych oraz 2 drzwi wewnętrznych, odnowienie ścian wewnętrznych.
2.	Budowa nowych i modernizacja istniejących budynków publicznych z uwzględnieniem koncepcji energooszczędności oraz wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina Stara Biała	2019	3	959 400,00 zł	Środki własne	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Brwilno wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i przyłączami: wodociągowym, kanalizacji sanitarnej i elektrycznej. Budynek o dł. 23,18 m i szer. 13,70 m zaprojektowany został w technologii tradycyjnej, murowanej jako budynek parterowy, niepodpiwniczony z poddaszem nieużytkowym. Konstrukcja dachu drewniana, dach dwuspadowy kryty blachodachówką.
			2020	3	47 478,00 zł w tym UM WM 10 000,00 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Budowa instalacji fotowoltaicznej w świetlicy wiejskiej w miejscowości Brwilno – dostawa i montaż. Zadanie obejmowało mikroinstalację fotowoltaiczną o mocy 9,92 kWp z 32 panelami fotowoltaicznymi i inwerterem o mocy 10kW.
				3	47 478,00 zł w tym UM WM 10 000,00 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego	Budowa instalacji fotowoltaicznej w świetlicy wiejskiej w miejscowości Dziarnowo – dostawa i montaż.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
						Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Zadanie obejmowało budowę mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 9,92 kWp z 32 panelami fotowoltaicznymi i inwerterem o mocy 10kW.
				3	47 478,00 zł w tym UM WM 10 000,00 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Budowa instalacji fotowoltaicznej w świetlicy wiejskiej w miejscowości Kamionki – dostawa i montaż. Zadanie obejmowało budowę mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 9,92 kWp z 32 panelami fotowoltaicznymi i inwerterem o mocy 10kW.
			2020-2021	3	254 851,20 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Budowa kotłowni gazowej w Szkole Podstawowej w Starych Proboszczewicach. W ramach zadania wykonano kompletne roboty budowlane związane z budową podziemnego odcinka instalacji gazowej z rur PE i wewnętrznej instalacji gazowej w budynku szkoły podstawowej zgodnie z warunkami technicznymi przyłączenia do sieci. W skład zadania wchodziły m.in.: budowa instalacji gazowej od punktu redukcyjno-pomiarowego do palników kotłów gazowych, demontaż istniejących kotłów węglowych, wykonanie przejść przez przegrody budowlane, przekucia, montaż tulei ochronnych, ułożenie, spawanie i mocowanie rurociągów stalowych, montaż urządzeń gazowych, montaż detektora awaryjnego wypływu gazu, wykonanie prób szczelności, rozruch technologiczny.
			2020	3	57 564,00 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego	Budowa kotłowni gazowej w Przedszkolu w Nowych Proboszczewicach.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
						Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Przedmiotem inwestycji były kompletne roboty budowlane związane z budową wewnętrznej instalacji gazowej w budynku przedszkola. W skład zadania wchodziły m. in. budowa instalacji gazowej od punktu redukcyjno-pomiarowego do palnika kotła gazowego wraz z zabezpieczeniem instalacji, wymiana palnika z olejowego na gazowy, budowa instalacji gazowej do podłączenia urządzeń w kuchni (kuchnia gazowa i taboret), wykonanie wentylacji, wykonanie prób szczelności, rozruch technologiczny.
3.	Termomodernizacja budynków mieszkalnych wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	WFOŚiGW, mieszkańcy	2019	2	453 667,87 zł – dotacja, 11 200,00 zł – pożyczka	WFOŚiGW	WFOŚiGW w ramach Programu „Czyste Powietrze" udzielał dofinansowania na zadania termomodernizacyjne, czyli zadania mające wpływ na zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej – wymianę kotła, docieplenie przegród, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, a także na zakup i montaż odnawialnych źródeł energii. W 2019 r. udzielono dofinansowań do 61 przedsięwzięć, a w 2020 r. do 91 przedsięwzięć. Należy mieć na uwagę, że część inwestycji łączyła w sobie kilka rodzajów prac. Nie jest możliwe podanie wysokości dofinansowań na poszczególne rodzaje prac. Część prac została już zakończona i rozliczona, część jest w trakcie realizacji. Podany poniżej rok oznacza rok podjęcia decyzji o przyznaniu dofinansowania. Podane kwoty oznaczają koszt całkowity podany przez wnioskodawcę na etapie składania wniosku. Podanie kosztów całkowitych nie jest obowiązkowe od maja 2020 r. Razem zakupiono i zamontowano 108 kotłów gazowych, 16 kotłów na węgiel, 6 kotłów na biomasę, 2 kotły na pellet drzewny, 1 kocioł olejowy, 13 pomp ciepła, 3 mikroinstalacje
			2020	2	1 042 403,64 zł – dotacja, 10 660,00 zł – pożyczka	WFOŚiGW	

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							fotowoltaiczne, docieplono 12 budynków, wymieniono stolarkę zewnętrzną w 17 budynkach oraz drzwi zewnętrzne w 24 budynkach. Żadne z przedsięwzięć nie dotyczyło zakupu kolektorów słonecznych.
			2019	2	221 700,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 12 kotłów gazowych kondensacyjnych w nowobudowanych budynkach.
			2020	2	30 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 2 kotłów gazowych kondensacyjnych w nowobudowanych budynkach.
			2019	2	435 042,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 28 kotłów gazowych kondensacyjnych w istniejących budynkach.
			2020	2	718 906,31 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 66 kotłów gazowych kondensacyjnych w istniejących budynkach.
			2019	2	90 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 3 pomp ciepła powietrza w nowobudowanych budynkach.
			2020	2	60 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 2 pomp ciepła powietrza w nowobudowanych budynkach.
			2019	2	30 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 1 pompy ciepła powietrza w istniejącym budynku.
			2020	2	90 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 3 pomp ciepła powietrza w istniejących budynkach.
			2020	2	147 200,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 4 pomp ciepła powietrze/ woda w istniejących budynkach.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2019	2	95 593,55 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 9 kotłów na węgiel w istniejących budynkach.
			2020	2	62 500,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 7 kotłów na węgiel w istniejących budynkach.
			2019	2	20 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 1 kotła na biomasę w nowobudowanym budynku.
			2019	2	56 420,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 4 kotłów na biomasę w istniejących budynkach.
			2020	2	20 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 1 kotła na biomasę w istniejącym budynku.
			2019	2	25 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 1 kotła olejowego w istniejącym budynku.
			2020	2	29 500,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż 2 kotłów na pellet drzewny w istniejących budynkach.
			2020	2	30 000,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej w 1 nowobudowanym budynku.
			2020	2	60 500,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej w 2 istniejących budynkach.
			2019	2	187 750,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Docieplenie 6 budynków.
			2020	2	156 490,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Docieplenie 6 budynków.
			2019	2	93 218,19 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i wymiana stolarki zewnętrznej (okien i drzwi balkonowych) w 6 budynkach.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2020	2	104 815,82 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i wymiana stolarki zewnętrznej (okien i drzwi balkonowych) w 11 budynkach.
			2019	2	79 400,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i wymiana drzwi zewnętrznych w 11 budynkach.
			2020	2	64 200,00 zł	WFOŚiGW, mieszkańcy	Zakup i wymiana drzwi zewnętrznych w 13 budynkach.
4.	Wymiana sprzętu i urządzeń elektrycznych oraz oświetlenia na bardziej efektywne energetycznie	Gmina Stara Biała	2020	3	41 820,00 zł	Środki własne	Budowa elektroenergetycznej sieci kablowej 0,4 kV oświetlenia drogowego z szafką sterowania oświetleniem w miejscowości Maszewo. Zadanie obejmowało budowę elektroenergetycznej sieci kablowej 0,4kV oświetlenia drogowego wraz z szafką oświetlenia drogowego, w tym montaż 5 słupów stalowych ocynkowanych o wys. 8 m na fundamencie wraz z wysięgnikiem i oprawą oświetleniową LED.
			2020	3	22 000,00 zł w tym UM WM 10 000,00 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Budowa oświetlenia ulicznego w miejscowości Ludwikowo. Zadanie obejmowało montaż 4 szt. lamp oświetleniowych solarnych wraz z osprzętem w miejscowości Ludwikowo.
			2020	3	27 500,00 zł, w tym UM WM 10 00,00 zł	Środki własne, UM WM w ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw	Budowa oświetlenia drogowego w miejscowości Miłodróż. Zadanie obejmowało montaż 5 szt. lamp oświetleniowych solarnych wraz z osprzętem w miejscowości Miłodróż.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
5.	Budowa ścieżek rowerowych oraz niezbędnej infrastruktury, ustanowienie stref wyłącznie dla pieszych i rowerów	Gmina Stara Biała	2018-2019	3	8 017 276,04 zł, w tym dofinansowanie 2 474 088,00 zł	Środki własne, Rządowy Program na Rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów Poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej	Budowa układu komunikacyjnego Nowa Biała – Maszewo Duże. Zadanie obejmowało budowę ulicy Korczaka, ulicy Sportowej oraz części ulic Słowackiego i Mickiewicza w miejscowości Maszewo Duże o łącznej długości 870 m oraz budowę drogi Nowa Biała – Maszewo Duże o długości 1 029 m o nawierzchni bitumicznej wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym wraz z budowa ścieżki rowerowej o dł. 1 029 m oraz budowę chodnika o dł. 1 240 m.
			2020	3	36 000,00 zł	Środki własne	Przebudowa ciągu pieszo-jezdnego łączącego ul. Dębową z ul. Lipnowską w miejscowości Maszewo Duże. Zadanie obejmowało przebudowę ciągu pieszo-jezdnego z kostki betonowej o powierzchni 160,80 m^2 na podbudowie z kruszywa łamanego.
		MZDW	2020	3	104 328,45 zł	Środki własne	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 559 w zakresie budowy chodnika w km 41+930 do 42+058 w miejscowości Srebrna.
Zagrożenia hałasem							
6.	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	Gmina Stara Biała, MZDW, Zarząd Dróg Powiatowych w Płocku	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
7.	Wprowadzanie standardów akustycznych w planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Stara Biała	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	MPZP wskazują dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych terenów na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.
Pola elektromagnetyczne							
8.	Wybór niskokonfliktowych terenów do lokalizacji nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne	Operatorzy sieci elektroener-getyccncyh	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane zgodnie z zapisami MPZP. Na terenie Gminy Stara Biała instalacjami wytwarzającymi pola elektromagnetyczne jest 9 stacji bazowych telefonii komórkowej oraz linia napowietrzno-kablowa 400kV i stacja elektromagnetyczna 400/110kV Płock. Prowadzony monitoring promieniowania elektromagnetycznego wskazuje, że zmierzone poziomy są znacznie niższe od wartości dopuszczalnych. Więcej informacji w rozdz. 5.3.
9.	Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy	Gmina Stara Biała	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	MPZP nakazują budowę i montaż urządzeń radiowych sieci telekomunikacyjnych zgodnie z ustaleniami tj. na terenach zabudowy mieszkaniowej wyłącznie urządzeń o nieznacznym oddziaływaniu. MPZP zakazują lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi w wyznaczonych granicach stref bezpieczeństwa napowietrznych linii elektroenergetycznych.
Gospodarowanie wodami							
10.	Prowadzenie stałego lokalnego i regionalnego monitoringu wód	GIOŚ	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Więcej informacji w rozdz. 5.4.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Gospodarka wodno-ściekowa							
11.	Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej	Gospodarka Komunalna ”Stara Biała” Sp. z o.o.	2016-2019	3	3 413 197,39 zł w tym środki własne 853 405,50 zł WFOŚiGW 2 559 791,89 zł	Środki własne, pożyczka z WFOŚiGW	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowościach Ludwikowo i Wyszyna – etap I. Wykonano: kanalizacja sanitarna grawitacyjna DN 200 – 3 407 mb, kanalizacja sanitarna grawitacyjna DN 160 (przyłącza) – 1 200 mb, kanalizacja sanitarna ciśnieniowa DN 160 – 2 344 mb, kanalizacja sanitarna ciśnieniowa DN 90 – 333 mb, kanalizacja sanitarna ciśnieniowa DN 75 – 2,5 mb.
			2019	3	37 700,26 zł	Środki własne	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z rur PVC Ø 200 o długości 181,06 mb na działce o nr ew. 110/9 w Maszewie Dużym.
			2019	3	10 185,53 zł	Środki własne	Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej z rur PP Ø 200 o długości 49,60 mb do działki nr ew. 81 w Mańkowie.
			2019	3	47 273,71 zł	Środki własne	Budowa kanalizacji sanitarnej z rur PP Ø 200 o długości 160,05 mb, na działce o nr ew. 131/2 i inne w miejscowości Nowe Proboszczewice.
			2019	3	19 893,22 zł	Środki własne	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z rur PP Ø200 o długości 53,7 mb na działce o nr ew. 58/4 w Brwilnie.
			2018-2020	3	49 654,77 zł	Środki własne	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z rur PP Ø 200 o długości 213.5 mb na działce o nr ew. 87/10 i 88 w Maszewie Dużym.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2020	3	9 028,62 zł	Środki własne	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z rur PP Ø 200 o długości 13,8 mb na działce o nr ew. 159 i inne w Maszewie Dużym.
			od 2020	1	3 686 314,32 zł w tym środki własne 689 310,81 zł WFOŚiGW 2 997 003,51 zł	Środki własne, pożyczka z WFOŚiGW	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowościach Ludwikowo i Wyszyna – etap II. Termin zakończenia, zgodnie z umową z Wykonawcą przypada na 31.04.2021 r. W 2020 r. rozliczono I transzę pożyczki w wysokości 1 000 000,00 zł
12.	Inwentaryzacja zbiorników bezodpływowych	Gmina Stara Biała	2019	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Na koniec 2019 r. w ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków widniało 212 oczyszczalni, a w ewidencji zbiorników bezodpływowych 586 szamb.
			2020	2,3	5 000,00 zł oraz w ramach bieżącej działalności	Środki własne	Na podstawie zawartej umowy Urząd Gminy Stara Biała zlecił firmie zewnętrznej wykonanie gminnej ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz zbiorczego zestawienia wyników w wersji elektronicznej. Równocześnie na bieżąco wprowadzane są do systemu informacje dot. zgłaszanych zbiorników i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz prowadzone są kontrole zbiorników i oczyszczalni Zgodnie z ewidencją na koniec 2020 r. widniało 274 przydomowych oczyszczalni ścieków i 740 zbiorników bezodpływowych.
13.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Stara Biała	2019	1	504 307,38 zł	Środki własne	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków dla 34 gospodarstw domowych, w tym 12 przydomowych biologicznych oczyszczalni

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							ścieków oraz 22 oczyszczalni z drenażem rozsączającym i studniami chłonnymi w nasypach ziemnych w tzw. kopcach, w których warstwa filtrująca znajduje się w poziomie lub powyżej poziomu gruntu rodzimego.
			2020	1	Brak poniesionych kosztów	-	Właściciele nieruchomości, którzy samodzielnie wybudowali przydomowe oczyszczalnie ścieków dokonali zgłoszenia eksploatacji 62 instalacji zgodnie z art. 152 Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.). W 2020 r. Gmina nie budowała oraz nie prowadziła naboru wniosków do programu budowy oczyszczalni. W tracie jest realizacja wniosków z 2019 r. – przygotowanie dokumentacji, uzyskanie pozwoleń. Po wybudowania oczyszczalni objętych ww. etapem Gmina przystąpi do kolejnego naboru.
Zasoby geologiczne							
14.	Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych	Gmina Stara Biała	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	MPZP oznaczają granice obszarów górniczych, terenów górniczych oraz udokumentowane złoża kopalin. Zasady zagospodarowania obszarów i terenów górniczych mają być zgodne z ustaleniami szczegółowymi dla tych terenów. Wykaz złóż kopalin znajduje się w rozdz. 5.6.
15.	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi	Gmina Stara Biała	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	MPZP ustalają, ograniczenia w zakresie możliwości i intensywności wykorzystania terenów zgodnie z ustaleniami zawartymi w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
16.	Monitoring istniejących osuwisk	PIG-PIB	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Więcej informacji w rozdz. 5.6.1.
Gleby							
17.	Wdrażanie zasad „Dobrych Praktyk Rolniczych" oraz promowanie rolnictwa ekologicznego	Właściciele gruntów	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb. Rolnicy mają możliwość skorzystania z bezpłatnych szkoleń i doradztwa organizowanych przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Płocku.
18.	Polepszanie kultury rolnej oraz zmianowanie upraw	Właściciele gruntów	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb. Rolnicy mają możliwość skorzystania z bezpłatnych szkoleń i doradztwa organizowanych przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Płocku.
19.	Prowadzenie monitoringu jakości gleb	IUNiG, GIOŚ	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Więcej informacji w rozdz. 5.7.
20.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Właściciele gruntów	2019	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zgodnie z danymi ze Starostwa Powiatowego w Płocku zrekultywowano 1,91 ha i zagospodarowano 2,94 ha gruntów, w tym na cele rolne 2,16 ha.
			2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zrekultywowano 1,20 ha i zagospodarowano 4,82 ha gruntów, w tym na cele rolne 5,50 ha. Pozostało 7,83 ha gruntów wymagających rekultywacji.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
21.	Zwiększenie poziomu recyklingu – przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz innych niż niebezpieczne	Związek Gmin Regionu Płockiego	2019	2	2 518 789,35 zł	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Udało się zwiększyć poziom recyklingu. Poziomy zostały przedstawione w tabeli 5. Wskaźniki monitoringu. Podane kwoty dotyczą kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.
		Gmina Stara Biała	2020		3 549 393,35 zł		
22.	Uszczelnianie gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – weryfikacja mieszkańców uchylających się od obowiązku złożenia deklaracji i wnoszenia opłat	Związek Gmin Regionu Płockiego	2019	2	137,60 zł	Środki własne	W ramach weryfikacji danych zawartych w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Zespół Obsługi Właścicieli Nieruchomości Biura Związku wzywał właścicieli nieruchomości do złożenia wyjaśnień w przypadku, gdy dane zawarte w deklaracji budziły wątpliwości. Corocznie sprawdzane były na podstawie udostępnionych przez Urząd Stanu Cywilnego rejestry osób zameldowanych. Ponadto Zespół Windykacji prowadził postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a pracownicy Działu Gospodarki Odpadami prowadzili kontrole Wykonawców w terenie, podczas których sprawdzana była m.in. zgodność ilości i sposobu oddawanych odpadów komunalnych z deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składaną przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Wysłano do mieszkańców Gminy Stara Biała 51 pism wzywających do złożenia deklaracji.
		Gmina Stara Biała	2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	W celu uszczelnienia systemu gospodarki odpadami komunalnymi Gmina na bieżąco weryfikowała dane zawarte w deklaracjach, m.in. poprzez wzywanie do wyjaśnień właścicieli nieruchomości, którzy złożyli

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							deklarację, a zawarte w niej dane budzą wątpliwości; współprace z Wykonawcą zajmującym się odbieraniem odpadów komunalnych w zakresie ilości wystawianych przez mieszkańców odpadów komunalnych.
23.	Systematyczne usuwanie azbestu	Gmina Stara Biała	2019	2	74 710,98 zł, w tym WFOŚiGW 21 000,00 zł	Środki własne, WFOŚiGW	Odebranie 178,92 Mg odpadów azbestowo-cementowych z 65 nieruchomości. Zadanie realizowane wspólnie z ZGRP – składali wniosek do WFOŚiGW.
			2020	2	61 119,25 zł, w tym WFOŚiGW 22 531,52 zł	Środki własne, WFOŚiGW	Odebranie 119,650 Mg odpadów azbestowo-cementowych z 30 nieruchomości. Zgodnie z danymi z bazy azbestowej dotychczas unieszkodliwiono 638,821 Mg wyrobów azbestowych, pozostało 4 468,841 Mg.
			2019	3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne, Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii	W 2019 r. w ramach konkursu na realizację zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" organizowanego przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii została wykonana aktualizacja programu usuwania azbestu i inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stara Biała. W tym celu na terenie Gminy został przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest. Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stara Biała na lata 2019-2032 przyjęty został uchwałą nr 129/XII/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 19 marca 2020 r.
Zasoby przyrodnicze							

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
24.	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb.
25.	Ochrona zasobów leśnych oraz prowadzenie stałego monitoringu w celu zapobiegania zagrożeniom	Nadleśnictwo Płock	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wywieszanie pułapek feromonowych do monitoringu występowania brudnicy mniszki. Wykonywanie pasów przeciwpożarowych wzdłuż dróg. Stałe dyżury przeciwpożarowe w okresie od 1 kwietnia do 1 października. Monitoring drzewostanów pod kątem występowania posuszu. Stałe sprzątanie odpadów wyrzucanych na tereny lasów.
26.	Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony zadrzewień poprzez wymóg inwentaryzacji zieleni oraz przyjmowania w miarę możliwości zasady omijania istniejących drzew, przy projektowaniu oraz realizacji inwestycji budowy systemu komunikacyjnego	Gmina Stara Biała	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	MPZP ustalają, że rozbudowa układu drogowego, powinna przebiegać zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących dróg publicznych.
27.	Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów przeznaczonych pod zalesianie (słabe gleby V, VI klasy oraz wieloletnie odłogi)	Gmina Stara Biała	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Dla terenów oznaczonych w MPZP jako tereny zalesień nakazuje się wprowadzanie nasadzeń leśnych. Po realizacji zalesienia obowiązuje prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w sposób gwarantujący utrzymanie właściwych warunków ekologicznych i wartości użytkowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
28.	Zalesianie gruntów porolnych	Gmina Stara Biała, właściciele gruntów	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania. Rolnicy mogą ubiegać się o dofinansowanie z ARiMR w ramach PROW Poddziałanie 8.1 Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych. W analizowanym okresie nie został złożony żaden wniosek.
Adaptacja do zmian klimatu i zagrożenia poważnymi awariami							
29.	Doposażenie gminnych OSP w nowoczesny sprzęt ratowniczy-gaśniczy	Gmina Stara Biała	2019	3	W ramach bieżącej działalności	Powiat Płocki	Zakup sprzętu ratowniczego i umundurowania (ubrania koszarowe, mundury galowe, hełmy strażackie oraz motopompa) dla OSP Dziarnowo, OSP Stara Biała oraz OSP Kamionki.
			2019	3	955 710,00 zł, w tym Gmina 295 710,00 zł, KG PSP 200 000,00 zł, UM WM 100 000,00 zł ,WFOŚiGW, NFOŚiGW 285 000,00 zł, składki firm ubezpieczeniowych 75 000,00 zł	Środki własne, KG PSP, UM WM, NFOŚiGW, WFOŚiGW, składki firm ubezpieczeniowych	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Starej Białej. Samochód Scania P360 (360 kM) napęd 4x4 wyposażony jest m.in. w zbiornik wody 3 000 l, zbiornik na środek pianotwórczy 300 l, autopompę o nominalnej wydajności 2 700 l / min przy ciśnieniu 8 bar, maszt oświetleniowy typu LED, wyciągarkę elektryczną o sile uciągu 8t.
			2020	3	1 047,96 zł, w tym Gmina 47,96 zł, Powiat 1 000,00 zł	Środki własne, Powiat Płocki	Dofinansowanie dla OSP Proboszczewice (zabezpieczenie pogorzeliska w Domu Pomocy Społecznej „Nad Jarem" w Nowym Miszewie): kominiarka 2K (5 szt.), rękawice strażackie Patron Fire (3 szt.)
			2020	3	1 156,20 zł, w tym Gmina 156,20 zł, Powiat 1 000,00 zł	Środki własne, Powiat Płocki	Dofinansowanie wydatków bieżących na rzecz OSP w Wyszynie: mundur strażaka gabardyna (2 szt.)

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2020	3	13 804,44 zł	UM WM	Darowizna Województwa Mazowieckiego – przekazanie środków ochronnych do zwalczania COVID-19 dla OSP Stara Biała: maseczki jednorazowe – 15 szt., kombinezony jednorazowe – 15 szt., rękawice jednorazowe – 400 par, komplety ubrań specjalnych (ubranie specjalne lekkie oraz hełm lekki z przyłbicą i goglami) – 4 komplety, worki na odpady czerwone – 20 szt., płyn dezynfekcyjny – 10 litrów.
			2020	3	185 000,00 zł, w tym Gmina 115 000,00 zł, UM WM 70 000,00 zł	Środki własne, UM WM	Zakup fabrycznie nowego lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego Peugeot dla OSP Bronowo-Zalesie.
			2020	3	200 000,00 zł, w tym Gmina 50 000,00 zł, PKN Orlen S.A. 150 000,00 zł	Środki własne, Fundacja Orlen	Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego Renault dla OSP Brwilno.
30.	Współdziałanie i współpraca z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie Gminy poważnych awarii przemysłowych i klęsk żywiołowych	Gmina Stara Biała	2020	0	-	-	Brak realizacji zadania. W raportowanym okresie nie wystąpiły poważne awarie i klęski żywiołowe
31.	Szkolenia z zakresu ratowniczo-gaśniczego	Gmina Stara Biała	2020	1	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	W 2020 r. rozpoczął się kurs podstawowy dla strażaków ochotników z terenu gminy, jednak ze względu na sytuację pandemiczną w kraju nie został on zakończony.

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania*	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
32.	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców Gminy o możliwościach zapobiegania i zasadach postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii lub klęski żywiołowej	Gmina Stara Biała	2020	3	800,00 zł	Środki własne	Eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom" w Starej Białej.
Edukacja ekologiczna							
33.	Działania edukacyjne w szkołach na terenie Gminy	Związek Gmin Regionu Płockiego	2019	2	W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami	Środki własne	Działania prowadzone były w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz przez pracowników ZGRP podczas dyżurów w Urzędzie Gminy. Polegały na dystrybucji ulotek wskazujących właściwy sposób postępowania z odpadami komunalnymi. Dodatkowo pracownicy Związku podczas kontroli wskazywali mieszkańcom czy odpowiednio segregują śmieci poprzez umieszczanie na pojemnikach na odpady naklejek „dobra segregacja", „zła segregacja", ze wskazaniem błędów.
		Szkoła Podstawowa Starej Białej, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wyszynie	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Więcej informacji w rozdz. 5.11.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Jak wynika z tabeli nr 4 w okresie od 01 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczone zostały 33 zadania. Z zadań tych, podjęto się realizacji 30. Zadania dotyczyły takich obszarów jak: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami i edukacja ekologiczna. Jedynymi nie zrealizowanymi zadaniami były „Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych", „Współdziałanie i współpraca z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie Gminy poważnych awarii przemysłowych i klęsk żywiołowych" (nie wystąpiły przesłanki do realizacji zadania – brak inwestycji obligujących do wprowadzania odpowiednich zapisów w SIWZ oraz wystąpienia poważnych awarii) i „Zalesianie gruntów porolnych". Wszystkie pozostałe zadania, zarówno związane z wydatkami inwestycyjnymi jak i bieżącymi, oraz zadania administracyjne były realizowane.

Stopień realizacji zadań dla Gminy Stara Biała wynosi 90,90 %.

5. Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie Gminy Stara Biała zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2018 roku (rok bazowy) ze stanem na lata 2019-2020. Część danych jest na etapie opracowywania i będzie dostępna w późniejszym terminie. W kolejnych podrozdziałach przedstawiono aktualny stan środowiska naturalnego na terenie Gminy Stara Biała.

Tabela 5. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
1.	Liczba zamontowanych instalacji OZE na terenie Gminy (na budynkach gminnych)	szt.	0	0	96	
2.	Liczba poddanych termomodernizacji budynków gminnych	szt.	0	1	0	
Pola elektromagnetyczne						
3.	Liczba bazowych stacji telefonii komórkowych	szt.	9	9	9	
Gospodarowanie wodami/gospodarka wodno-ściekowa						
4.	Długość sieci kanalizacyjnej	Km	64,67	70,99	71,43	
5.	Długość sieci wodociągowej	Km	196,49	198,500	200,47	
6.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	1 865	2 031	2 073	
7.	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	3 334	3 426	3 514	
8.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	171	212	274	
9.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	Osoba	11 540	11 606	11 641	
10.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	Osoba	6 910	7 190	7 300	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
Zasoby geologiczne						
11.	Liczba złóż kopalin	szt.	11	11	11	
Gleby						
12.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych	Ha	brak danych	1,91	1,20	
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
13.	Liczba nieruchomości objętych systemem odbierania odpadów komunalnych	szt.	brak danych	3 833	10 658 (liczba mieszkańców)	
14.	Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest	Mg	54,672	178,920	119,650	
15.	Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	30,04 *Wymagane ≥30*	42,53 *Wymagane ≥40*	70,66 *Wymagane ≥50*	
16.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	56,06 *Wymagane ≥50*	100 *Wymagane ≥60*	57,68 *Wymagane ≥70*	
17.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%	0 *Wymagane ≤40*	16,76 *Wymagane ≤40*	10,18 *Wymagane ≤35*	
18.	Odsetek mieszkańców Gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania i odbierania odpadów komunalnych	%	100	100	100	

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
Zasoby przyrodnicze						
19.	Lesistość Gminy	%	10,5	10,6	brak danych	
20.	Powierzchnia gruntów leśnych	ha	1 206,29	1 215,94	brak danych	
21.	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha	1 142,98	1 142,98	brak danych	
Zagrożenia poważnymi awariami						
22.	Liczba odnotowanych poważnych awarii	szt.	0	0	0	

źródło: GUS, Urząd Gminy Stara Biała

*gdzie:
kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,
kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie Gminy Stara Biała na przestrzeni analizowanego okresu czasu poprawił się lub nie uległ zmianie przy zachowaniu pozytywnej wartości we wszystkich 22 przypadkach.

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Emisję zanieczyszczeń do powietrza powodują zarówno źródła naturalne, jak i antropogeniczne. Do tych pierwszych zaliczamy zjawisko wietrzenia skał, pożary czy procesy biologiczne (rozkład materii organicznej, pylenie roślin). Zanieczyszczeniami związanymi z działalnością człowieka są natomiast: przemysł energetyczny, transportowy, sektor komunalno-bytowy. Zanieczyszczanie powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Do zanieczyszczeń pyłowych zalicza się pyły zawieszone PM10 i PM2,5, które uważa się za najpoważniejsze zagrożenie zdrowia ludzi. Ma to związek ze zróżnicowaniem wielkości ich cząsteczek oraz składu chemicznego. Mogą zawierać metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i rakotwórcze oraz toksyczne związki organiczne, takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA). Ponadto pyły zawieszone mogą być nośnikiem bakterii i wirusów, które są przyczyną podrażnień układu oddechowego i alergii. Pyły mają również szkodliwy wpływ na rośliny, gdyż osadzając się na powierzchni liści pochłaniają światło i zatykają aparaty szparkowe, utrudniając proces fotosyntezy. Największy wpływ na wielkość ich emisji mają źródła bytowo-komunalne, określane jako źródła powierzchniowe tzw. niska emisja. Drugą istotną przyczyną tych zanieczyszczeń są emisje pochodzące z energetyki zawodowej i transportu.

Monitoring GIOŚ w Warszawie[2]

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. z 2012 r. poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Województwo mazowieckie zostało podzielone na 4 strefy: aglomeracja warszawska, miasto Płock, miasto Radom i strefa mazowiecka do której należy pozostała część województwa, w tym Gmina Stara Biała.

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska prowadził monitoring jakości powietrza w 2019 r. i 2020 r. za pomocą 25 stacji pomiarowych. Pomiary dotyczyły zakresu stężeń dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), ozonu (O_3), pyłu zawieszonego PM2,5 i PM10, a także ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartych w pyle PM10. W celu ochrony roślin prowadzi się monitoring metodą automatyczną stężeń dwutlenku siarki (SO_2), tlenku azotu (NO) i ozonu (O_3). Na terenie Gminy Stara Biała od 2019 r. stacja pomiarowa zlokalizowana jest w miejscowości Biała przy ul. Andrzeja Kmicica 33, przy pomocy, której badano stężenia dwutlenku siarki i benzenu. Wyniki pomiarów zestawiono w poniższej tabeli.

[2] Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport wojewódzki za rok 2019, 2020, GIOŚ, Warszawa 2020, 2021.

Tabela 6. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń na stacji w miejscowości Biała

Kryterium	Wynik	
	2019	2020
dwutlenek siarki		
25 maksymalna wartość godzinowa stężenia [µg/m^3]	271	330
Poziom dopuszczalny dla 25 maksymalnej wartości godzinowej stężenia [µg/m^3]	350	
Liczba godzin z przekroczeniem wartości 350 µg/m^3	3	23
Dopuszczalna liczba godzin z przekroczeniem wartości 350 µg/m^3	24	
4 maksymalna wartość dobowa stężenia [µg/m^3]	116	101
Poziom dopuszczalny dla 4 maksymalnej wartości dobowej stężenia [µg/m^3]	125	
Liczba dni z przekroczeniem wartości 125 µg/m^3	3	0
Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem wartości 125 µg/m^3	3	
Benzen		
Stężenia średnie roczne [µg/m^3]	1	1
Poziom docelowy dla stężenia średniego rocznego [µg/m^3]	5	

źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Powyższe wyniki wskazują, że na stanowisku w Białej występują wysokie, zdecydowanie najwyższe w województwie, bliskie granicy poziomu dopuszczalnego, stężenia dwutlenku siarki oraz niskie stężenia benzenu.

W 2019 r. na stacji w Białej wystąpiły 3 z dopuszczalnych 3 dni z przekroczeniem dobowego poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki (125 µg/m^3). Ponieważ czwarty dzień o wartości średniodobowej powyżej 125 µg/m^3 oznaczałby przekroczenie poziomu dopuszczalnego, w 2019 r. wydano powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki w strefie mazowieckiej. Było to podstawą do rozpoczęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego prac związanych z opracowaniem planu działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej na wypadek ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub poziomu alarmowego dwutlenku siarki w powietrzu. Plan działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej w ww. zakresie został zawarty w uchwale nr 16/21 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 23 lutego 2021 r. Działania krótkoterminowe określono w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i alarmowego dwutlenku siarki oraz celem ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

W związku z wystąpieniem w 2020 r. na stacji w Białej 23 z dopuszczalnych 24 godzin z przekroczeniem wartości 1-godzinnego stężenia dwutlenku siarki powyżej 350 µg/m^3, wydano powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki w strefie mazowieckiej, w tym przypadku w odniesieniu do dozwolonej liczby przekroczeń wartości 1-godzinnego stężenia dwutlenku siarki powyżej 350 µg/m^3.

Podsumowując, ze względu na wartości stężeń SO_2 uzyskiwanych na stacji pomiarowej w Białej w 2019 r. i 2020 r. w strefie mazowieckiej wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego, ostatecznie jednak poziom dopuszczalny nie został przekroczony, zatem wszystkie strefy województwa

w wyniku klasyfikacji dla dwutlenku siarki otrzymały klasę A. Mając na uwadze fakt, iż podwyższone stężenia zanieczyszczeń w powietrzu odnotowywane w okolicach Płocka mogą mieć związek z nieprawidłowym funkcjonowaniem lub wystąpieniem awarii instalacji przemysłowej, informacje o epizodach wysokich stężeń dwutlenku siarki w powietrzu były każdorazowo przekazywane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, celem ich wykorzystania w działalności inspekcyjnej.

Klasyfikacja stref

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonano w ramach państwowego monitoringu środowiska w strefach, które sklasyfikowano na podstawie poziomów substancji w powietrzu oraz poziomów dopuszczalnych z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomów docelowych oraz poziomów celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845). Zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE:

- **poziom dopuszczalny** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany,
- **poziom docelowy** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie,
- **poziom celu długoterminowego** oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Tabela 7. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO_2, dwutlenek azotu NO_2, tlenek węgla CO, benzen C_6H_6, pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10) ochrona roślin: dwutlenek siarki SO_2 tlenki azotu NO_X -	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakość powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O_3 ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10),	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
	nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)		- określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O_3	D1	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim raport wojewódzki za rok 2020 – wyniki dla miasta Płocka, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

W ocenie dla roku 2020 stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 oceniane były w dwóch kategoriach: dotrzymania poziomu dopuszczalnego dla fazy II – średniorocznego stężenia nieprzekraczającego 20 µg/m^3, który powinien zostać osiągnięty do dnia 1 stycznia 2020 r., oraz dotrzymania poziomu dopuszczalnego dla fazy I – średniorocznego stężenia nieprzekraczającego 25 µg/m^3, z terminem osiągnięcia w 2015 roku. Faza I jest więc aktualnie klasyfikacją dodatkową do podstawowej, odnoszącej się do obowiązującego w roku 2020 poziomu dopuszczalnego II fazy, dla której przy ocenie stosuje się oznaczenie klas: A1 i C1. W 2020 roku w województwie mazowieckim poziom dopuszczalny dla fazy II (20 µg/m^3) został przekroczony na jednym stanowisku pomiarowym zlokalizowanym w strefie mazowieckiej, która została zakwalifikowana do klasy C1, pozostałe strefy uzyskały klasę A1. Poziom dopuszczalny faza I (25 µg/m^3) nie został przekroczony w żadnej strefie, wszystkie strefy otrzymały klasę A.

Zestawienie klas poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy mazowieckiej w latach 2018 (rok porównawczy) - 2020 zestawiono w tabeli.

Tabela 8. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy mazowieckiej

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2018	2019	2020
Cel ochrona zdrowia ludzi			
Dwutlenek siarki (SO_2)	A	A	A
Dwutlenek azotu (NO_2)	A	A	A
pył zawieszony PM10	C	C	C
pył zawieszony PM2,5 – faza I (poziom do osiągnięcia do 2015 r.)	C	A	A
pył zawieszony PM2,5 – faza II (poziom do osiągnięcia do 2020 r.)	C1	C1	C1
Benzen (C_6H_6)	A	A	A
Tlenek węgla (CO)	A	A	A
Ołów (Pb)	A	A	A
Arsen (As)	A	A	A
Kadm (Cd)	A	A	A
Nikiel (Ni)	A	A	A

Zanieczyszczenie	Klasa		
	2018	2019	2020
Benzo(a)piren ($B_{(a)}P$)	C	C	C
Ozon (O_3)	A	A	A
Ozon (O_3) – cel długoterminowy	D2	D2	D2
Cel ochrona roślin			
Dwutlenek siarki (SO_2)	A	A	A
Tlenki azotu (NO_X)	A	A	A
Ozon (O_3)	A	A	A
Ozon (O_3) – cel długoterminowy	D2	D2	D2

źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Wyniki analiz i oszacowań wskazują, że w województwie mazowieckim podstawową przyczyną przekroczeń pyłów PM10, PM2,5 i benzo(a)piranu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Duży jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa. Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw). Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń.

5.2. Zagrożenia hałasem

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, charakteryzującym się dużą ilością i różnorodnością źródeł oraz powszechnością występowania. Hałas jest uznawany za czynnik, który w największym stopniu wpływa na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku ludzi. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka. Powoduje on między innymi zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany działalnością człowieka można podzielić na komunikacyjny i przemysłowy (instalacyjny). Czynnikami wpływającymi na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna, charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Źródłami hałasu przemysłowego są dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także wyposażenie zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych oraz procesy technologiczne w nich zachodzące.

Na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.), Główny Inspektorat Ochrony Środowiska dokonuje oceny klimatu akustycznego na terenach miast o liczbie mieszkańców poniżej 100 tysięcy oraz na terenach położonych przy drogach o natężeniu ruchu poniżej 3 mln pojazdów w ciągu roku.

Pomiary hałasu komunikacyjnego prowadzi także GDDKiA, opracowując mapy akustyczne dla dróg krajowych o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Ostatnie opublikowane opracowanie sporządzono w 2017 r. na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.). Na terenie Gminy Stara Biała w ostatnich latach

nie były prowadzone pomiary hałasu komunikacyjnego. Na ponadnormatywne poziomy hałasu mogą być narażone tereny wzdłuż drogi krajowej i dróg wojewódzkich.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące (PEM) występuje w postaci naturalnej (źródłami są Ziemia, Słońce, zjawiska atmosferyczne) oraz sztucznej (związane z powszechnym wykorzystywaniem energii elektrycznej oraz nowych technik radiowych). Pola elektromagnetyczne występują w otoczeniu wszystkich urządzeń elektrycznych.

Podstawowymi źródłami pól elektromagnetycznych są:

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- stacje radiolokacyjne,
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- urządzenia powszechnego użytku, art. kuchenki mikrofalowe, aparaty komórkowe.

Na terenie Gminy Stara Biała instalacjami wytwarzającymi pola elektromagnetyczne jest 9 stacji bazowych telefonii komórkowej oraz linia napowietrzno-kablowa 400kV i stacja elektromagnetyczna 400/110kV Płock.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził w ramach jednego z podsystemów Państwowego Monitoringu Środowiska pomiary poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku w 135 punktach w trzyletnich cyklach pomiarowych, po 45 punktów dla każdego roku. W każdym z tych 45 punktów pomiary wykonywało się raz w roku kalendarzowym. Pomiarami objęto tereny miast powyżej 50 tys. mieszkańców, pozostałe miasta i tereny wiejskie, ustalając na każdym z wymienionych obszarów badawczych po 15 punktów pomiarowych, zlokalizowanych w miejscach dostępnych dla ludności.

Na terenie Gminy Stara Biała znajduje się jeden punkt monitoringowy, zlokalizowany w Starych Proboszczewicach. Wyniki ostatnich pomiarów zestawiono w tabeli[3].

Tabela 9. Wyniki pomiarów poziomów pola elektromagnetycznego na terenie Gminy Stara Biała

Miejscowość	Rok pomiaru	Wynik pomiaru [V/m]
Stare Proboszczewice	2017	<0,2
	2020	<0,2

źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Średnie wartości zmierzonych poziomów promieniowania elektromagnetycznego były znacznie niższe od wartości dopuszczalnej wynoszącej dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m, określonej w obowiązującym od 2020 r. Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

[3] Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych za rok 2017, 2020, GIOŚ, Warszawa 2018, 2021.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzną Gminy Stara Biała tworzą rzeki Wisła, Skrwa Prawa, Wierzbica oraz Brzeźnica (w południowo-wschodniej części Gminy). Cały obszar znajduje się w zlewni rzeki Skrwy (za wyjątkiem rzeki Brzeźnica, która uchodzi do Wisły), stanowiącej prawy dopływ Wisły. Jednak główną rzeką omawianego obszaru jest Wierzbica. Przepływa ona przez północną i środkową część Gminy. Szerokość cieku wynosi kilka metrów, a głębokość waha się w granicach od 1 do 3 metrów. Rzeka Skrwa stanowi część zachodniej granicy Gminy. Jej szerokość dochodzi do 10-15 metrów, a głębokość 1-3 metra. Na rzece Skrwie notowane są wysokie stany wód w okresach wiosennych. Rzeka Wisła wytycza fragment południowej granicy Gminy[4].

Obszar Gminy leży w zlewniach sześciu rzecznych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 10. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze Gminy Stara Biała

Kod Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	Nazwa Jednolitych Części Wód Powierzchniowych
RW20000275999	Zbiornik Włocławek
RW20001727529	Brzeźnica
RW2000172756769	Dopływ z Zakrzewka
RW2000172756792	Dopływ z Kowalewka
RW200017275689	Wierzbica
RW20002027569	Skrwa od Sierpienicy do ujścia

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

[4] Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Biała 2021.

Rysunek 4. Układ sieci hydrograficznej na terenie Gminy Stara Biała

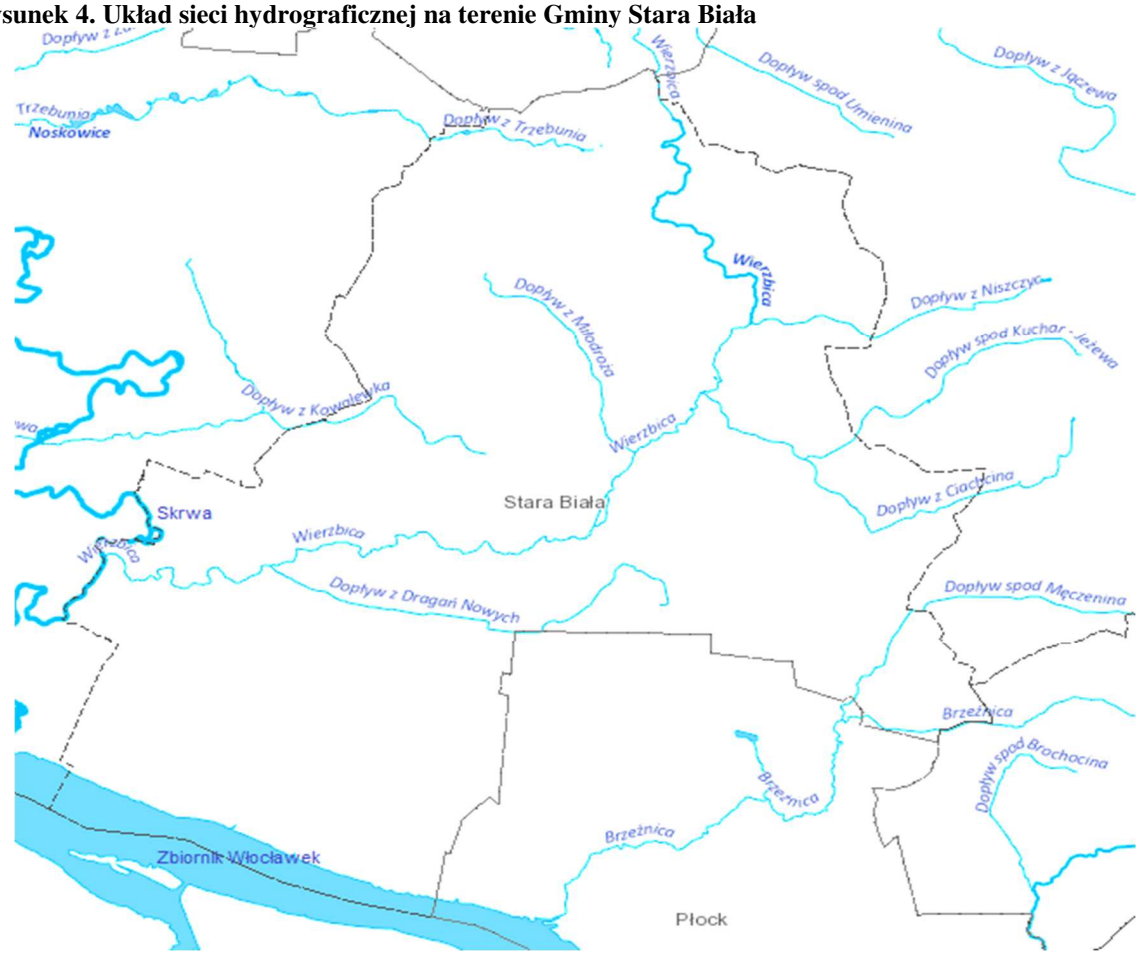

źródło: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmap=gpPGW

Stan wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.) przy czym zgodnie z ust. 3 i 5 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Ogólna ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych jest wypadkową klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Część wód może być oceniana jako w stanie dobrym tylko i wyłącznie w przypadku, kiedy jej stan/potencjał ekologiczny jest co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. W przypadku stanu/potencjału poniżej stanu dobrego lub stanu chemicznego poniżej dobrego, część wód jest oceniona jako w stanie złym, niezależnie od oceny drugiego komponentu lub od dostępności oceny dla drugiego komponentu. W tabeli przedstawiono

ocenę jakości JCWP poddanych, w 2019 r. monitoringowi i obejmujących teren analizowanej Gminy, na obszarze której nie były jednak zlokalizowane punkty pomiarowo-kontrolne[5].

Tabela 11. Wyniki oceny jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących teren Gminy Stara Biała.

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa elementów biologicznych*	Klasa obserwacji hydromorfologicznych*	Klasa elementów fizyko-chemicznych*	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
PLRW20000275999 *Zbiornik Włocławek*	Zbiornik Włocławek – stanowisko 03	4	-	>2	4	poniżej dobrego	zły
PLRW20001727529 *Brzeźnica*	Brzeźnica – Płock, most na ul. Dobrzyńskiej	3	3	>2	3	dobry	zły
PLRW200017275689 *Wierzbica*	Wierzbica – Radotki przed ujściem do Skrwy	3	3	>2	3	-	zły
PLRW20002027569 *Skrwa od Sierpnicy do ujścia*	Skrwa – Cierszewo, most	2	1	>2	3	poniżej dobrego	zły

źródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

Legenda:
* 1 – stan bardzo dobry/potencjał maksymalny,
2 – stan/potencjał dobry,
3 – stan/potencjał umiarkowany,
4 – stan/potencjał słaby,
5 – stan/potencjał zły.

Z powyższych danych wynika, że stan wód obejmujących swym zasięgiem Gminę Stara Biała jest zły.

5.4.2. Wody podziemne

Obszary występowania zasobów wód podziemnych o najwyższej wartości użytkowej powinny podlegać szczególnej ochronie, zwłaszcza na terenach pozbawionych osadów izolujących warstwę wodonośną od powierzchni terenu. Z tego względu wydzielono tzw. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP), o zasobach znaczących w skali kraju, wymagające ochrony prawnej. Cały obszar Gminy Stara Biała leży w zasięgu GZWP nr 215 Subniecka Warszawska[6].

Obszar Gminy znajduje się także w zasięgu następujących Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd)[7]:

[5] Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ, Warszawa 2020.
[6] Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, PIG-PIB, Warszawa 2017
[7] Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych (172) podział obowiązujący w latach 2016-2021, PIG-PIB, Warszawa.

- **JCWPd nr 47** – składa się z 4 pięter wodonośnych: czwartorzędowego, paleogeńskiego-neogeńskiego, kredowego i jurajskiego, na litologię których składają się piaski, wapienie i margle.
- **JCWPd nr 48** – składa się z 3 pięter wodonośnych: czwartorzędowego, neogeńskiego i paleogeńskiego-kredowego, na litologię których składają się piaski, wapienie i margle.

Rysunek 5. JCWPd na terenie Gminy Stara Biała

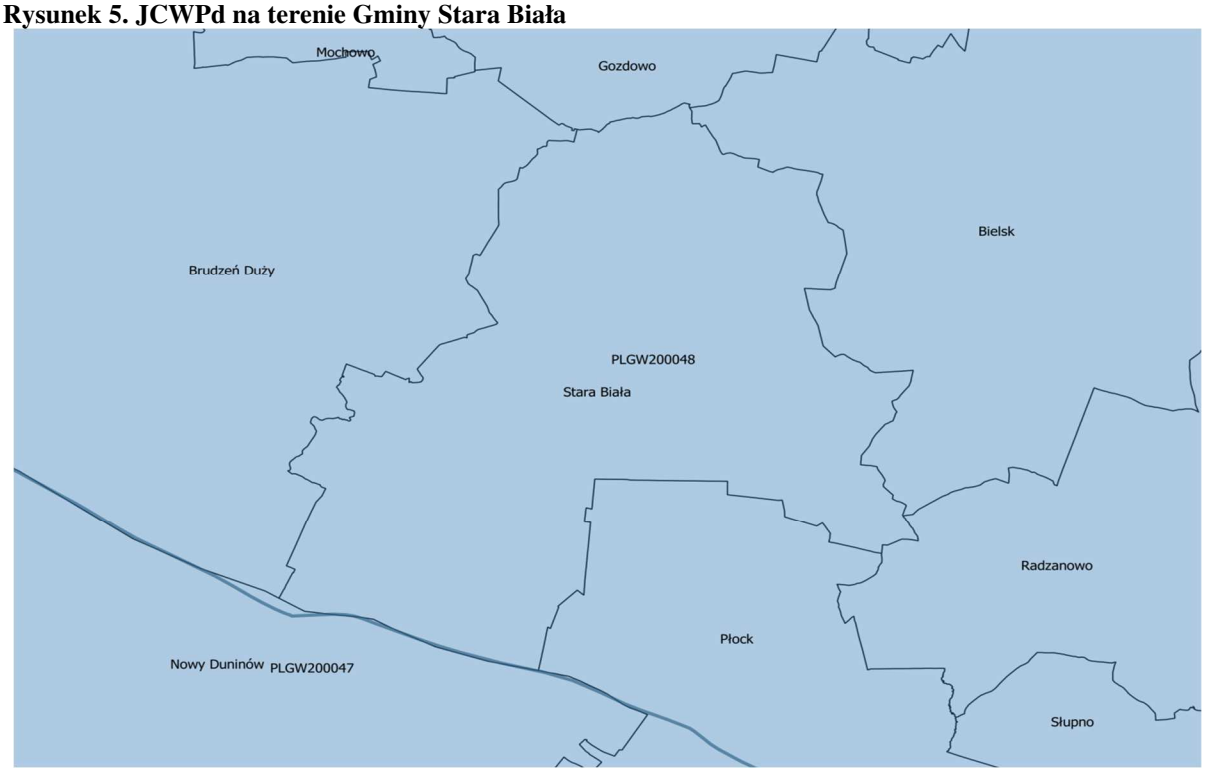

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, opracowanie własne

Stan wód podziemnych

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624, z późn. zm.) zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Badania i klasyfikację wód podziemnych w punktach sieci krajowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje PIG-PIB w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie GIOŚ, natomiast w sieci regionalnej wykonuje WIOŚ.

Celem monitoringu wód podziemnych jest dostarczenie informacji o jakości tych wód, obserwacja zachodzących zmian chemizmu oraz sygnalizacja zagrożeń w skali regionu i kraju. Wyniki badań i ocen są pomocne do optymalizacji związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód działań, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie ich dobrego stanu. Na terenie Gminy Stara Biała nie znajdują się punkty monitoringowe. Badania przeprowadzone w latach 2019-2020 w innych gminach powiatu płockiego w JCWPD nr 47 i 48 wykazały wody II klasy (3 punkty) – dobrej jakości i IV klasy (1 punkt) – niezadowalającej jakości[8].

[8] 2019 – Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, GIOŚ, Warszawa 2020. 2020 – Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring operacyjny, GIOŚ, Warszawa 2021.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Obsługą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Stara Biała zajmuje się Gospodarka Komunalna "Stara Biała" Sp. z o.o., zlokalizowana w Białej przy ul. Andrzeja Kmicica 33, 09-411 Biała. Woda pozyskiwana jest z ujęć głębinowych i po uzdatnieniu (usunięciu nadmiaru żelaza, manganu i innych związków) dostarczana do odbiorców. Mieszkańcy Gminy Stara Biała zaopatrywani są w wodę z następujących ujęć: Stacja Uzdatniania Wody (SUW) Stare Proboszczewice, SUW Kobierniki, SUW Biała, oraz z Wodociągów Płockich sp. z o.o.

Ścieki komunalne powstające na terenie Gminy Stara Biała oczyszczane są w oczyszczalniach ścieków w Nowych Proboszczewicach i Maszewie. Ścieki komunalne z budynków Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych w pobliżu uczelni położonych w m. Nowe Trzepowo podłączone są do sieci kanalizacji sanitarnej. Ścieki oczyszczane są w oczyszczalni ścieków PKN Orlen S.A. Na terenie Gminy istnieją również indywidualne oczyszczalnie ścieków o przepustowości powyżej 7,5 m^3/dobę oczyszczające ścieki komunalne w Pałacu w Srebrnej (Ośrodka PKN Orlen S.A.), Domu Pomocy Społecznej w Brwilnie i Włoczewie (oczyszczalnia przy gminnym budynku)[9].
Nieruchomości położone poza siecią kanalizacji sanitarnej wyposażone są w zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Charakterystykę systemu wodno-ściekowego w latach 2018 (rok porównawczy) - 2020 przedstawiono w tabeli.

Tabela 12. Charakterystyka gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Stara Biała

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2018	2019	2020
1.	Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	196,49	198,500	200,47
2.	Przyłącza sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 334	3 426	3 514
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	11 540	11 606	11 641
4.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	98	99	99
5.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3	538,307	524,124	550,935
6.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m^3	46	45	47
7.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam^3	30	27	29
8.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	64,67	70,99	71,43
9.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 865	2 031	2 073
10.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam^3	190,679	184,691	186,427
11.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	6 910	7 190	7 300

[9] Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Biała 2021.

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2018	2019	2020
12.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	56	59	60
13.	Osady z komunalnych oczyszczalni ścieków	t	6	3,62	3
14.	Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	524	586	740
15.	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	171	212	274

źródło: Gospodarka Komunalna "Stara Biała" Sp. z o.o., Urząd Gminy Stara Biała

Budowa sieci wodociągowej

Przedsiębiorstwo Gospodarka Komunalna "Stara Biała" Sp. z o.o. oprócz 8 przedsięwzięć z zakresu budowy sieci kanalizacji sanitarnej, opisanych w tabeli 4, zrealizowało 18 inwestycji związanych z budową sieci wodociągowej. Zadania te nie były ujęte w Programie Ochrony Środowiska, jednak wpisują się w obszar prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej. Wszystkie zadania były finansowane ze środków własnych spółki.

1. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 90 o długości 467,80 mb na działce o nr ew. 173 i inne w Bronowie-Zalesiu. Termin wykonania: 19.04.2018-15.02.2019. Koszt: 63 746,71 zł.
2. Budowa sieci wodociągowej Nowa Biała-Maszewo Duże z rur PE Ø 180 o długości 1 039,45 mb i rur PE Ø90 o długości 15,40 mb. Termin wykonania: 15.10.2018-21.03.2019. Koszt: 208 025,35 zł.
3. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 210 mb na działce o nr ew. 45/25 i inne w Mańkowie. Termin wykonania: 27.02.2019-08.03.2019. Koszt: 19 534,38 zł.
4. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 90 o długości 141 mb na działce o nr ew. 63/2 i inne w Wyszynie. Termin wykonania: 15.05.2019-24.05.2019. Koszt: 17 401,54 zł.
5. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 160 o długości 116,1 mb na działce o nr ew. 160/1 i inne w Maszewie Dużym. Termin wykonania: 01.10.2019-10.01.2020. Koszt: 21 248,73 zł.
6. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 210,5 mb na działce o nr ew. 148/6 i inne w Wyszynie. Termin wykonania: 01.10.2019-09.01.2020. Koszt: 22 115,24 zł.
7. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 165,5 mb na działce o nr ew. 341/5 i inne w Maszewie Dużym. Termin wykonania: 08.01.2020-15.01.2020. Koszt: 24 550,06 zł.
8. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 420,7 mb na działce o nr ew. 341/3 i inne w Maszewie Dużym. Termin wykonania: 08.01.2020-23.01.2020. Koszt: 51 018,33 zł.
9. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 32,2 mb na działce o nr ew. 87/10 w Maszewie Dużym. Termin wykonania: 04.03.2020-05.03.2020. Koszt: 4 221,86 zł.
10. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 122 mb na działce o nr ew. 16/9 i inne w miejscowości Nowe Draganie. Termin wykonania: 10.03.2020-13.03.2020. Koszt: 14 271,79 zł.
11. Budowa przyłącza wodociągowego z rur PE Ø 63 o długości 14,37 mb na działce o nr ew. 49/7 w miejscowości Nowa Biała. Termin wykonania: 02.06.2020-03.06.2020. Koszt: 1 205,33 zł.
12. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 160 o długości 136,35 mb na działce o nr ew. 229/2 i inne w Maszewie Dużym. Termin wykonania: 20.07.2020-27.07.2020. Koszt: 22 303,14 zł.
13. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 161,71 mb na działce o nr ew. 18/27 i inne w Nowych Proboszczewicach. Termin wykonania: 10.08.2020-17.08.2020. Koszt: 15 702,81 zł.
14. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 90 o długości 109,4 mb na działce o nr ew. 28/11 i inne w Maszewie. Termin wykonania: 20.08.2020-28.08.2020. Koszt: 12 667,56 zł.
15. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 150 mb na działce o nr ew. 50/35 w Maszewie. Termin wykonania: 22.09.2020-24.09.2020. Koszt: 11 806,01 zł.

16. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 90 o długości 104,6 mb na działce o nr ew. 642/7 i inne w Nowych Proboszczewicach. Termin wykonania: 23.09.2020-25.09.2020. Koszt: 10 645,99 zł.
17. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 62,5 mb i rur PE Ø 90 o długości 25 mb na działce o nr ew. 329/19 i inne w Maszewie Dużym. Termin wykonania: 14.10.2020-23.10.2020. Koszt: 18 121,02 zł.
18. Budowa sieci wodociągowej z rur PE Ø 110 o długości 146,5 mb na działce o nr ew. 20/7 i 20/23 w Nowych Proboszczewicach. Termin wykonania: 02.11.2020-06.11.2020. Koszt: 17 561,06 zł.

5.6. Zasoby geologiczne

Złoża kopalin udokumentowane na terenie Gminy Stara Biała to kruszywa naturalne, wykorzystywane w budownictwie mieszkalnym i drogownictwie. Szczegółowy opis surowców mineralnych występujących na terenie Gminy przedstawiono poniżej[10].

[10] Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2019 r., PIG-PIB, Warszawa 2020.

Tabela 13. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Stara Biała (stan na 31.12.2019 r.)

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Narodowej klasyfikacji zasobów	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)		Wydobycie (tys. t)
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Biała Nowa	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków budowlanych	3,89	-	-	-
Biała Nowa III	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków budowlanych	1,94	12	-	-
Biała Nowa IV	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków budowlanych	1,98	57	-	-
Biała Nowa V	złoże rozpoznane szczegółowo	złoża piasków budowlanych	1,95	154	-	-
Biała Nowa IX	złoże zagospodarowane	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	2,39	121	104	4
Biała Nowa X	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków budowlanych	1,22	101	-	-
Biała Nowa XI	złoże rozpoznane szczegółowo	złoża piasków budowlanych	1,70	160	-	-
Proboszczewice Stare	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków budowlanych	0,88	42	-	-
Proboszczewice Stare III-p. A i B	złoże rozpoznane szczegółowo	złoża piasków budowlanych	1,82	195	-	-
Proboszczewice Stare II-p. A i B	złoże zagospodarowane	złoża piasków budowlanych	1,97	210	-	30
Proboszczewice -Maria	eksploatacja złoża zaniechana	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	0,60	-	-	-

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce (wg stanu na 31 XII 2019 r.), geoportal MIDAS PIG

5.6.1. Osuwiska

Osuwiska należą do najniebezpieczniejszych i najczęściej występujących geozagrożeń na terenie Polski. Powodują zniszczenia w infrastrukturze, uprawach, drzewostanie oraz ogólną degradację terenów objętych ruchami masowymi ziemi. Obejmują one różne procesy i zjawiska, których wspólną cechą jest niszczenie struktury skał i gruntu objawiające się jego wyraźnym przemieszczeniem i deformacją pod wpływem siły ciężkości. Ze względu na charakter i tempo procesu wyróżnia się zjawiska: osuwania, spełzywania, odpadania, osiadania, spełzywania i ześlizgiwania się skał. Szybkość osuwania się ziemi jest różna i wynosi od kilku centymetrów do kilku metrów na sekundę. Osuwanie następuje nagle i niespodziewanie, albo jest poprzedzone pewnymi objawami, jak rysy, pęknięcia i szczeliny, otwierające się na granicy obszaru oderwania.

W 2006 r. powstał System Ochrony Przeciwosuwiskowej (SOPO) by skutecznie zapobiegać zniszczeniom infrastruktury budowlanej i komunikacyjnej. Projekt jest realizowany przez PIG-PIB. Na terenie Gminy Stara Biała znajdują się 22 osuwiska o łącznej powierzchni 60,93 ha i 7 obszarów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Występują one głównie w miejscowościach Brwilno i Maszewo. Pojedyncze osuwiska są także w okolicach Ludwikowa, Ulaszewa, Wyszyny i Kobiernik.

Rysunek 6. Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi na terenie Gminy Stara Biała

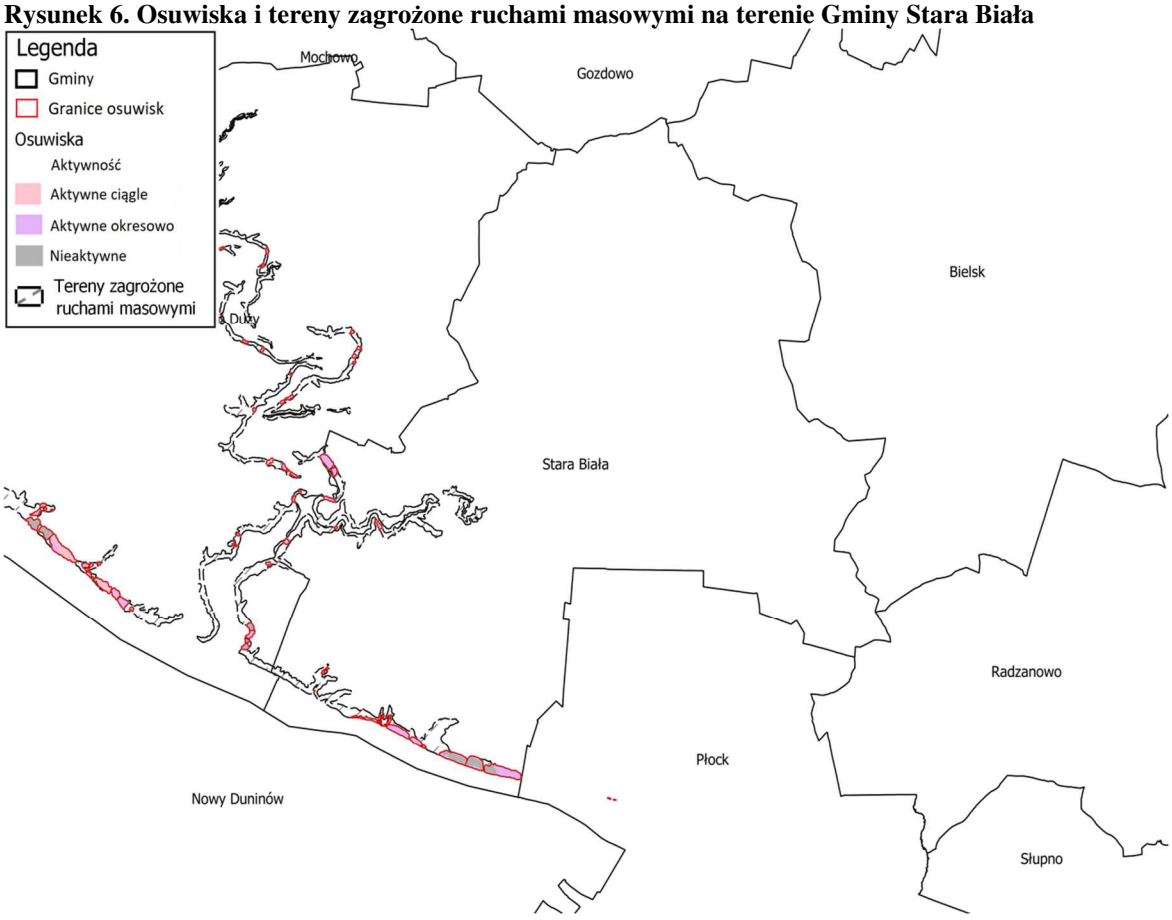

źródło: PIG-PIB, opracowanie własne

W okolicy Brwilna występują małe osuwiska, aktywne i okresowo aktywne, a większość z nich reprezentuje typ obrywów. Osuwiska są porośnięte krzakami i drzewami. Głównym powodem powstania i uaktywnienia tych osuwisk jest erozja boczna Wisły i jej dopływów.

Osuwiska w rejonie Maszewa charakteryzują się dużą powierzchnią, od 8 do 15 ha i szerokością do 850 m. Skarpy główne są bardzo dobrze zachowane i osiągają wysokości od około 5 do 15 m, a ich nachylenia dochodzą do 30- 40°. Są to osuwiska o zróżnicowanym stopniu aktywności, gdzie strefy aktywne zajmują znaczne powierzchnie. Obszary tych osuwisk zajęte są przez lasy, zarośla i nieużytki, a mniejszym stopniu łąki, pastwiska i sady. Powstanie tak dużych i zróżnicowanych morfologicznie osuwisk było wynikiem potężnych procesów grawitacyjnych stymulowanych budową geologiczną, glacitektoniką oraz erozją rzeczną[11]. Tereny osuwiskowe nie powinny być zainwestowane, zarówno ze względu na bezpieczeństwo ludzi i ich mienia, jak i potrzebę zachowania unikalnego charakteru krajobrazu.

5.7. Gleby

Stara Biała jest gminą wiejską, na której terenie istotną rolę pełni rolnictwo, związane z występowaniem wysokiej jakości gleb oraz położeniem geograficznym. Łagodne profile terenu sprzyjają zarówno uprawie roli jak i hodowli zwierząt. Dominują grunty dobrej i średniej jakości pod względem przydatności rolniczej. Występują tu gleby płowe i bielicowe, wytworzone z piasków gliniastych i słabogliniastych. Zaliczane są do kompleksu żytniego bardzo dobrego oraz pszennego dobrego. Udział gleb słabych i bardzo słabych jest niewielki.

Gleby dobre zaliczane do klas IIIa, IIIb, IVa stanowią 75% ogółu gruntów ornych. Zajmują one duże zwarte kompleksy w północnej i środkowej części Gminy. Gleby te charakteryzują się dobrą zasobnością w składniki pokarmowe, prawidłowymi stosunkami wodno-powietrznymi. Nadają się do upraw wszystkich roślin przy wysokiej kulturze rolnej. Stwarza to odpowiednie warunki dla intensywnej produkcji rolnej, szczególnie upraw warzywnictwa, sadownictwa na skalę towarową. Jest to szczególnie ważne ze względu na bliski rynek zbytu w Płocku.

Gleby V i VI klasy są to najsłabsze użytki rolne. Zajmują obszar położony pomiędzy Ulaszewem i Maszewem, niewielkie obszary wzdłuż doliny Wierzbicy, na północ od Nowych Proboszczewic oraz na terenach Kobiernik, Srebrnej i Nowego Dragania. Gleby te są ubogie w składniki pokarmowe. Charakteryzują się dużą przepuszczalnością, są trwale lub okresowo suche.

Gleby z obszaru Gminy wykazują odczyn kwaśny (<6,7), typowy dla większości gleb warstwy powierzchniowej z obszaru Polski.

W dolinach rzek i lokalnych zagłębieniach występują gleby o rożnych klasach bonitacyjnych. Znajdują się one na stromych krawędziach i są narażone na erozję. Są to gleby bagienne, mułowo torfowe, lokalnie czarne ziemie deluwialne. Na obszarach tych występują trwałe użytki zielone średniej jakości (III i IV klasy) oraz słabej jakości (V-VI klasy). Warunki wilgotnościowe są tu zróżnicowane, dominują gleby o właściwych stosunkach wodno-powietrznych.[12]

Użytki rolne zajmują 8 624 ha powierzchni, co stanowi 77,61 % całego obszaru Gminy. Strukturę poszczególnych użytków rolnych prezentuje poniższy wykres.

[11] Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi Powiat Płocki Województwo Mazowieckie, PIG-PIB, Warszawa 2010. Portal System Osłony Przeciwosuwiskowej.
[12] Program Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028, Biała 2021.

Rysunek 7. Struktura użytków rolnych na terenie Gminy Stara Biała [ha] (stan na rok 2020)

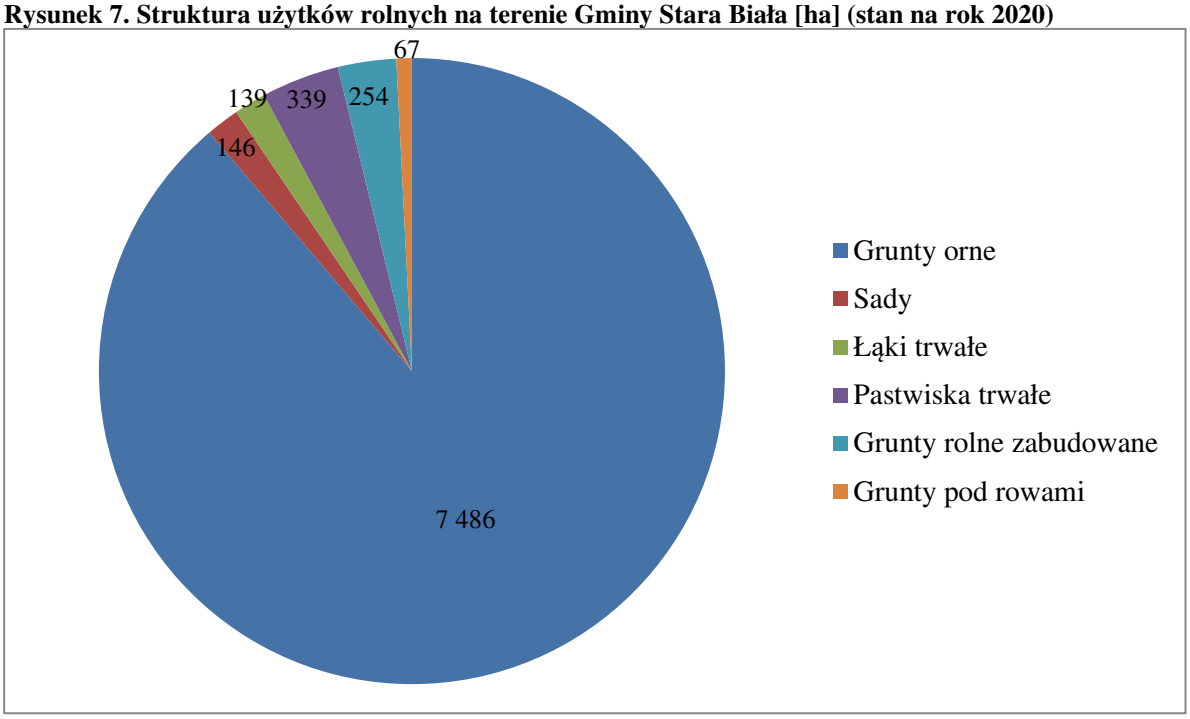

źródło: Urząd Gminy Stara Biała, opracowanie własne

Monitoring chemizmu gleb ornych[13]

Program „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany jest od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie GIOŚ.

Na terenie Gminy Stara Biała znajduje się punkt pomiarowy nr 139 zlokalizowany w miejscowości Biała. Kompleks gleb to żytni słaby, typ gleby rdzawe, klasa bonitacyjna V, gatunek gleby wg BN-78/9180-11 to piasek gliniasty lekki, a wg Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego z 2008 r. to piasek gliniasty.

Wyniki badań wskazały, że gleby w Gminie Stara Biała nie są zanieczyszczone metalami śladowymi. Stwierdzono podwyższoną zawartość siarki siarczanowej (stopień 3). W odniesieniu do wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) stwierdzono w badanym okresie podwyższoną zawartość WWA (3 stopień). Uprawa roślin na glebach o 3 stopniu zanieczyszczenia WWA stwarza pewne niebezpieczeństwo ich skażenia. Zaleca się tu ograniczenie przeznaczania gleb zanieczyszczonych na użytki zielone (wypas zwierząt i produkcja siana).
W czerwcu 2020 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie ogłosił nieograniczony przetarg (znak ZP/220-32/20/AO) na przeprowadzenie „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022". Najkorzystniejszą ofertę realizacji przedstawiła firma EuroFins OBiKŚ Polska

[13] Raport z III etapu realizacji zamówienia „Monitoring chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2015-2017", IUNiG-PIB, Puławy 2017.

Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Owocowej 8. Wykonanie pomiarów jest w trakcie realizacji. Na terenie Gminy Stara Biała pomiary profili glebowych będą prowadzone w m. Biała (szerokość geograficzna 52°36'19", długość geograficzna 19°38'38").

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Infrastruktura zagospodarowania odpadów

Zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego 2024", obszar województwa został podzielony na trzy regiony gospodarki odpadami: Południowy, Wschodni i Zachodni do którego należała Gmina Stara Biała. Ponadto 7 gmin z terenu Mazowsza zostało włączonych do regionów tworzonych wspólnie z województwem łódzkim i podlaskim.

Obowiązująca od 6 września 2019 r. ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) zgodnie z art. 17 zniosła regionalizację w odpadach komunalnych. Zlikwidowano podział na regiony gospodarki komunalnej i powiązany z tym zakaz przetwarzania wybranych odpadów poza granicami regionów. Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) zostały zastąpione przez instalacje komunalne, a zastępcze zostały usunięte. Uchwały w sprawie wykonania wojewódzkich planów gospodarki odpadami zastąpiono tzw. listami instalacji komunalnych prowadzonymi przez marszałków województw. Na terenie województwa mazowieckiego znajduje się 13 instalacji komunalnych zapewniających mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 16 instalacji komunalnych zapewniających składowanie odpadów.

Gospodarowanie odpadami na terenie Gminy Stara Biała[14]

Do końca 2019 r. gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Stara Biała prowadził Związek Gmin Regionu Płockiego. Obowiązki Gminy w tym zakresie zostały przekazane do Związku Gmin Regionu Płockiego, ul. Zglenickiego 42, 09-411 Płock, na podstawie uchwały nr 97/XIII/12 z dnia 29 marca 2012 roku Rady Gminy Stara Biała w sprawie zamiaru powierzenia Związkowi Gmin Regionu Płockiego zadań Gminy związanych z prowadzeniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Od 1 stycznia 2020 r. zadanie to prowadzi samodzielnie Gmina Stara Biała. Odbiór odpadów komunalnych realizowany był tylko z nieruchomości zamieszkałych oraz z nieruchomości, na których znajduje się domek letniskowy lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Gmina nie objęła systemem nieruchomości niezamieszkałych. W 2020 r. teren Gminy Stara Biała w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości obsługiwała firma SUEZ Płocka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o., z siedzibą w Płocku ul. Przemysłowa 31, wyłoniona w przetargu nieograniczonym.

Ilość odpadów odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Stara Biała w latach 2018 (rok porównawczy) - 2020 przedstawiono w tabeli.

[14] Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Regionu Płockiego – Gmina Bielsk, Brudzeń Duży, Czerwińsk nad Wisłą, Miasto i Gmina Drobin Miasto i Gmina Gąbin, Gmina Gostynin, Łąck, Pacyna, Słupno, Stara Biała, Staroźreby, Szczawin Kościelny, Gmina i Miasto Wyszogród za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r., od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r., Płock 2019, 2020. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Stara Biała za okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r., Biała 2021.

Tabela 14. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Stara Biała w latach 2018-2020.

Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Masa [Mg]		
		2018	2019	2020
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0[15]	0[15]	88,48
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	214,76	0	322,50
15 01 07	Opakowania ze szkła	0[16]	0[16]	254,16
15 01 10	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0	0	0,37
16 01 03	Zużyte opony	7,52	2,64	9,63
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,04	0	2,64
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	19,10	28,59	50,17
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0	0,02	0,04
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0	4,75	6,88
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,54		4,36
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	249,79	261,07	691,81
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2 269,60	2 028,80	2 101,17
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	90,96	129,66	76,61
15 01 02 20 01 01 20 01 02 20 01 39 20 01 99	Opakowania z tworzyw sztucznych Papier i tektura Szkło Tworzywo sztuczne Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	5,90 40,22 136,88 29,42 158,86	551,10	0[17]
Razem		**3 362,28**	**2 906,63**	**3 608,82**

źródło: Związek Gmin Regionu Płockiego, Urząd Gminy Stara Biała

5.9. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Stara Biała występują następujące formy ochrony przyrody[18]:

- obszar Natura 2000 *Sikórz,*
- Park krajobrazowy,
- Obszar chronionego krajobrazu,
- Rezerwat przyrody,

[15] Opakowania z papieru i tektury w latach 2018 i 2019 klasyfikowane były pod innym kodem.
[16] Opakowania ze szkła w latach 2018 i 2019 klasyfikowane były pod innym kodem.
[17] Odpady te zostały wykazane pod innymi kodami w roku sprawozdawczym.
[18] crfop.gdos.gov.pl/crfop

- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Zgodnie z informacjami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na terenie Gminy Stara Biała znajduje się obszar Natura 2000 *Sikórz*. Został on utworzony 05.02.2008 r. i obejmuje swoim zasięgiem powierzchnię 204,54 ha (kod obszaru PLH140012). Obszar ten znajduje się głównie na terenie Gminy Brudzeń Duży. Na terenie Gminy Stara Biała obszar Natura 2000 *Sikórz* obejmuje część działek ew. nr 7/31 i 7/30 w m. Kobierniki. Na terenie Obszaru Natura 2000 *Sikórz* istnieje Rezerwat Przyrody Sikórz (w granicach administracyjnych Gminy Brudzeń Duży). Dla ww. rezerwatu przyrody obowiązuje plan ochrony, który został przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 22 września 2017 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Sikórz (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r. poz. 8154) zmienionym Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 listopada 2019 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Sikórz (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 13681). Teren ochrony czynnej graniczy z Gminą Stara Biała.

Równocześnie z otrzymanym przez Urząd Gminy Stara Biała pismem w 2021 r. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie przewiduje przystąpienie do prac ujednolicenia granic obszaru Natura 2000 Sikórz PLH140012 oraz rezerwatu przyrody Sikórz w taki sposób, aby Natura 2000 nie wykraczał poza granice rezerwatu przyrody. Z chwilą zakończenia procedury zmiany granic przedmiotowego obszaru Natura 2000 będzie się on znajdował tylko w Gminie Brudzeń Duży, tak jak ma to miejsce w przypadku rezerwatu przyrody Sikórz.

Brudzeński Park Krajobrazowy
Województwo: mazowieckie
Powiat: płocki
Gminy: Stara Biała, Brudzeń Duży
Data utworzenia: 09.06.1988
Powierzchnia: 3 171,00 ha
Akt prawny o utworzeniu: Uchwała Nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 r. w sprawie ochrony krajobrazu w województwie płockim.
Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 5 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego.

Celem Parku jest ochrona wartości przyrodniczych (zachowanie głęboko wciętej, meandrującej, nizinnej rzeki Skrwy Prawej oraz powiązanych z nią dwóch zespołów rynnowych: strugi Janoszyckiej i rzeki Wierzbicy; zachowanie ekosystemów leśnych, głównie grądów i łęgów, a także bogactwa rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedlisk), historycznych i kulturowych (zachowanie swoistego charakteru założeń dworsko-ogrodowych; zachowanie historycznych układów osadniczych oraz traktów, a także przydrożnych krzyży, kapliczek i innych obiektów zabytkowych) oraz walorów krajobrazowych (zachowanie doliny rzeki Skrwy Prawej oraz skarp – miejsc widokowych; zachowanie drobnopowierzchniowej mozaiki łąk, zadrzewień, pastwisk, sadów i pól uprawnych).

Rysunek 8. Usytuowanie parku krajobrazowego na terenie Gminy Stara Biała

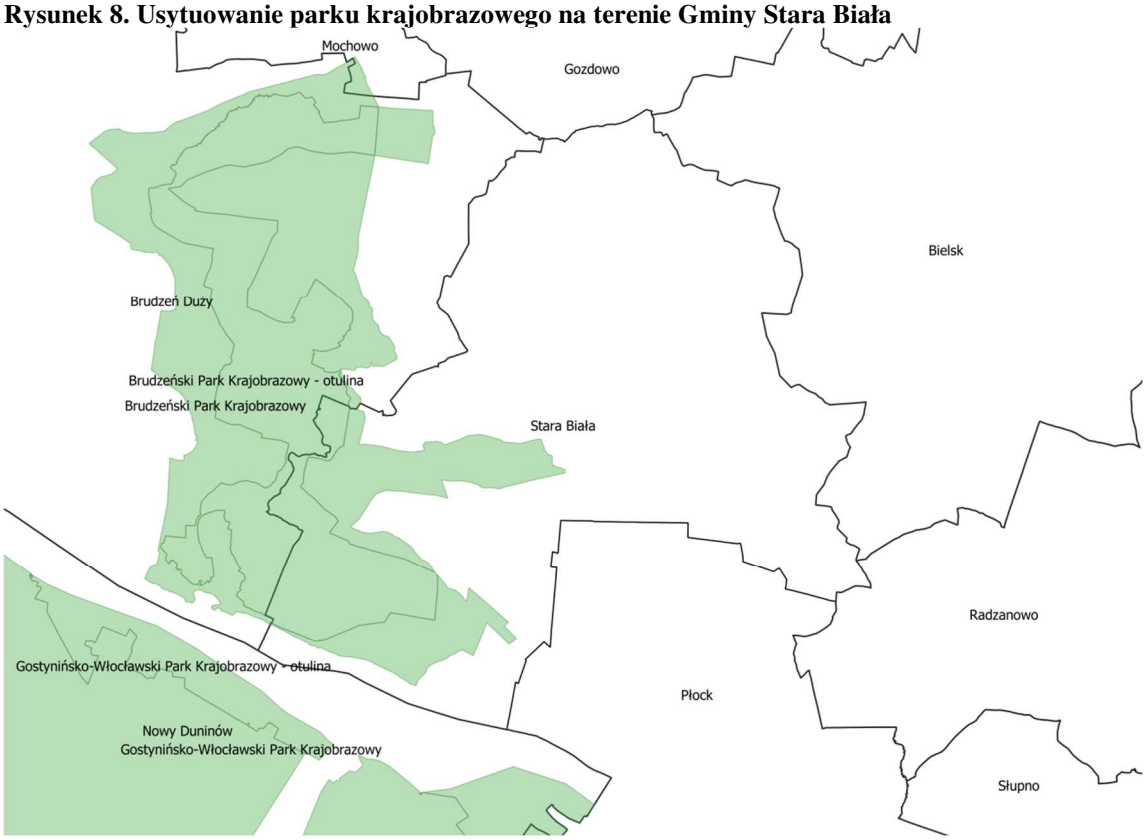

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

<u>Nadwiślański (powiat płoński, płocki i sochaczewski) obszar chronionego krajobrazu</u>
Województwo: mazowieckie
Powiaty: sochaczewski, płocki, płoński, Płock
Gminy: Radzanowo, Bodzanów, Mała Wieś, Iłów, Słubice, Wyszogród, Czerwińsk nad Wisłą, Młodzieszyn, Stara Biała, Brudzeń Duży, Słupno, Płock (miejska), Łąck, Gąbin
Data wyznaczenia: 01.01.1988
Powierzchnia: 43 611,50 ha
Akt prawny o wyznaczeniu: Uchwała Nr 163/XXVI/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 9 czerwca 1988 r. w sprawie ochrony krajobrazu w województwie płockim.
Obowiązujący akt prawny: Uchwała nr 148/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 listopada 2020 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów płońskiego, płockiego i sochaczewskiego i miasta Płock.

Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Rysunek 9. Usytuowanie obszaru chronionego krajobrazowego na terenie Gminy Stara Biała

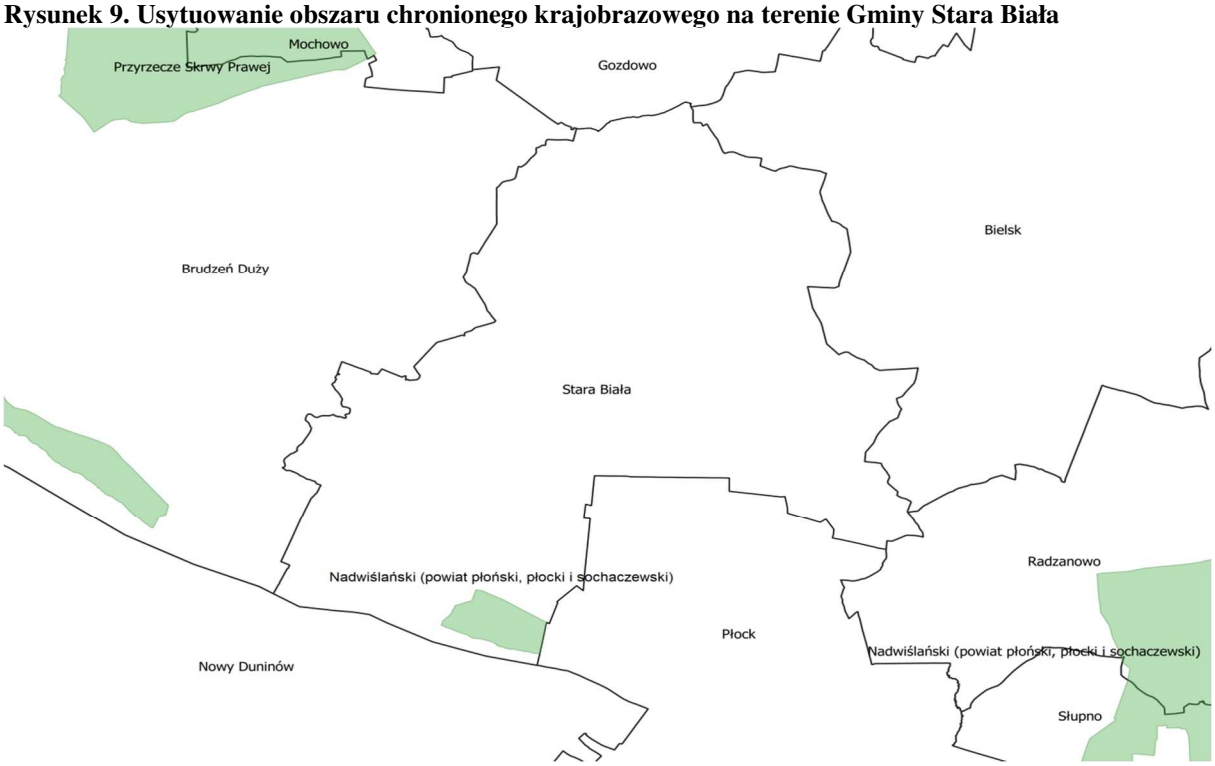

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

<u>Rezerwat przyrody „Brwilno”</u>
Województwo: mazowieckie
Powiat: płocki
Gminy: Stara Biała, Brudzeń Duży
Data uznania: 15.05.1977
Powierzchnia: 65,68 ha
Akt prawny o uznaniu: Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1977 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody.
Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 82 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 września 2002 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Brwilno”.

Celem ochrony rezerwatu leśnego jest zachowanie ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych skarpy pradoliny rzeki Wisły wraz z ujściowym fragmentem rzeki Skrwy Prawej i występującymi na tym terenie zbiorowiskami dąbrów.

Rysunek 10. Usytuowanie rezerwatu przyrody na terenie Gminy Stara Biała

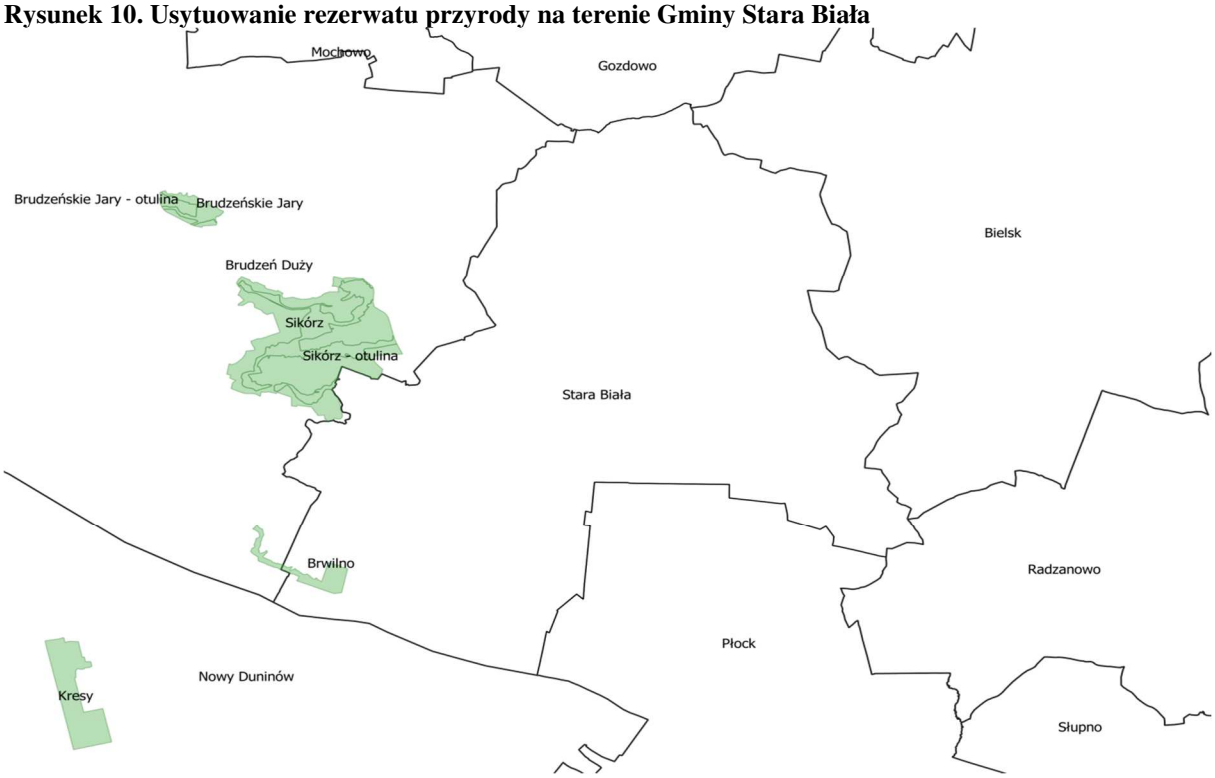

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Na terenie Gminy Stara Biała znajduje się także 9 użytków ekologicznych i 12 pomników przyrody scharakteryzowanych w tabelach poniżej.

Tabela 15. Wykaz użytków ekologicznych znajdujących się na terenie Gminy Stara Biała

L.p.	Nazwa	Położenie	Data utworzenia	Powierzchnia	Rodzaj użytku nazwa	Cel ochrony	Obowiązująca podstawa prawna
1.	użytek 411	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 86 LP/167	2000-12-28	1,11	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek	Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dn. 13.07.2007 zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych
2.	użytek 412	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 95/1 LP/179	2000-12-28	0,36	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek	
3.	użytek 413	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 100 LP/134	2000-12-28	2,36	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek, las	
4.	użytek 414	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 105/1 LP/137	2000-12-28	0,48	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek	
5.	użytek 415	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 106 LP/139	2000-12-28	0,26	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	las	
6.	użytek 416	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 107 LP/140	2000-12-28	0,67	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	las	
7.	użytek 417	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 110 LP/143	2000-12-28	0,42	płaty nieużytkowanej roślinności	nieużytek	
8.	użytek 631	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 60	2003-05-21	0,88	bagno	teren zabagniony na siedlisku BMb*	Rozporządzenie Nr 35A Wojewody Mazowieckiego z dn. 13.07.2007 zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych
9.	użytek 632	Gmina Stara Biała, ewidencja gruntów 168	2003-05-21	0,56	bagno	teren zabagniony na siedlisku BMb*	

teren zabagniony na siedlisku BMb - Siedlisko boru mieszanego bagiennego to siedlisko z bardzo płytkim poziomem wód gruntowych lub umiarkowanym, obniżonym (zazwyczaj przez odwodnienie), płytkim poziomem wody gruntowej. Runo, chociaż podobne do boru bagiennego, różni się obecnością trzęślicy i różnego rodzaju turzyc. Główna różnica pomiędzy borem bagiennym i mieszanym bagiennym jest widoczna w drzewostanie, źródło: http://www.encyklopedia.lasypolskie.pl/doku.php?id=b:bor-mieszany-bagienny-bmb,*

źródło: crfop.gdos.gov.pl, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Tabela 16. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Stara Biała

L.p.	Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obowiązująca podstawa prawna
1.	1992-06-23	Stare Proboszczewice, na terenie prywatnym przy drodze powiatowej nr 3704 W	Jednoobiektowy	fragment ozu o pow. 0,15 ha	-	-	-	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
2.	1975-03-03	przy kościele parafialnym w Białej	Wieloobiektowy	drzewa	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	23	240	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9.05.2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
					Lipa drobnolistna - Tilia cordata	23	280	
					Lipa drobnolistna - Tilia cordata	23	330	
3.	1977-12-20	przy drodze powiatowej nr 2907w w Wyszynie	Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	25	320	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
4.	1976-11-27	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 115 g, Brwilno	Wieloobiektowy	drzewa	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	30	210	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
					Lipa drobnolistna - Tilia cordata	30	287	
					Lipa drobnolistna - Tilia cordata	30	323	
					Lipa drobnolistna - Tilia cordata	30	396	
5.	1979-12-20	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 127a (113a)	Wieloobiektowy	drzewa	Dąb szypułkowy - Quercus robur	25-28	285	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
					Dąb szypułkowy - Quercus robur		310	
					Dąb szypułkowy - Quercus robur		310 i 315	

L.p.	Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obowiązująca podstawa prawna
6.	1992-06-23	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 115 g, Brwilno	Wieloobiektowy	drzewa	Dąb szypułkowy - Quercus robur	25	325	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
					Dąb szypułkowy - Quercus robur	25	375	
7.	1989-06-05	Srebrna, dz. ew nr 20/5, nad stawem	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	25	516	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9.05.2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
8.	1992-06-08	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 115i	Wieloobiektowy	drzewa	Dąb szypułkowy - Quercus robur	25 - 28	275	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
					Dąb szypułkowy - Quercus robur		300	
					Dąb szypułkowy - Quercus robur		310	
					Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris		365	
					Dąb szypułkowy - Quercus robur	28	245	
9.	1992-06-08	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 115 (115 d)	Wieloobiektowy	drzewa	Dąb szypułkowy - Quercus robur	28	330	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
					Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	26	280	
10.	1977-12-20	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 127a (113a)	Jednoobiektowy	drzewa	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	30	260	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego

L.p.	Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Obowiązująca podstawa prawna
11. [19]	1992-02-21	Nadleśnictwo Płock, Leśnictwo Brwilno, oddział 121d	Jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	27	236	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego
12. [20]	1975	Własność Skarbu Państwa, Brwilno, działka nr ew. 24/4	Jednoobiektowy	drzewo	Klon pospolity – Acer Planatoides	22	330	Rozporządzenie Nr 18 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu płockiego

źródło: crfop.gdos.gov.pl, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

[19] Planowana jest regulacja stanu pomnika, tj. przygotowanie uchwały znoszącej formę ochrony przyrody.
[20] Objęty ochroną klon pospolity uległ całkowitemu zniszczeniu. Planowana jest regulacja stanu pomnika, tj. przygotowanie uchwały znoszącej formę ochrony przyrody.

5.10.Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.), mówiąc o:

- poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- poważnej awarii przemysłowej rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie.

Na terenie Gminy Stara Biała znajdują się zakłady zakwalifikowane do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia powyżej awarii przemysłowej. Jest to Przedsiębiorstwo Gazyfikacji Bezprzewodowej ZALGAZ Gostomscy J.G.E. Sp. J. z siedzibą w m. Bronowo – Zalesie 65a, 09-411 Biała. Gmina Stara Biała graniczy również z położonym na terenie miasta Płocka instalacjami Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. (z siedzibą w Płocku przy ul. Chemików 7). Na terenie Gminy w miejscowościach Biała, Nowa Biała, Nowe Draganie, Stare Draganie i Nowe Trzepowo znajdują się tereny stanowiące własność Koncernu. Zgodnie decyzją nr 1 Ministra Energii z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa (Dz. Urz. Min. Energii z 2019 r. poz. 9) tereny te zostały uznane za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa. Na wniosek PKN ORLEN S.A. uchwałą NR 176/XX/20 Rady Gminy Stara Biała z dnia 8 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów obrębów Biała, Biała Nowa, Draganie Nowe, Draganie Stare i Trzepowo Nowe dokonano zmiany zapisów Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

5.11.Edukacja ekologiczna

Edukacja ekologiczna oznacza koncepcję kształcenia i wychowania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska zgodnie z hasłem „myśleć globalnie – działać lokalnie". Są to zatem wszelkie działania skierowane do społeczeństwa, które mają na celu wpływanie na poziom świadomości ekologicznej i propagowanie zachowań korzystnych dla środowiska naturalnego oraz upowszechnianie wiedzy o przyrodzie.

Szkoły na terenie Gminy Stara Biała realizują szereg działań ukierunkowanych na promowanie wśród dzieci i młodzieży zachowań ekologicznych. W latach 2019-2020 realizowano m.in. następujące projekty:

- **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Starej Białej**

Zagrożenia klimatyczne

- Uczniowie na lekcjach geografii oglądali filmy edukacyjne pt. „Zmiany klimatyczne – przyczyny i skutki", „Ochrona przyrody – jak uratować Ziemię?",
- Odbyły się dyskusje klasowe na tematy Jak dbać o Ziemię" Co zrobić żeby zapobiec katastrofie klimatycznej? Bez wody nie ma życia. Jak możemy oszczędzać wodę?,
- Odbyły się wyjścia z uczniami do Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego w ramach edukacyjnej ścieżki przyrodniczej, mającej na celu pokazać uczniom piękno przyrody, a zarazem jej bezbronność wobec poczynań człowieka.

Międzynarodowy Dzień Ziemi

- Uczniowie starszych klas wykonali prezentacje ekologiczne na temat Jak pomoc zmęczonej Ziemi?,

- Uczniowie klas młodszych układali puzzle ekologiczne on-line oraz wykonywali eco-plakaty – Ratujmy Ziemię.

Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego

- Uczniowie grali w gry dydaktyczne (krzyżówki, rebusy), oglądali filmy o szkodliwości smogu, przeprowadzono również pogadankę z uczniami o zagrożeniach dla zdrowia, do których przyczyniają się smog i kwaśne opady. Głównym celem tej lekcji było zainteresowanie uczniów problematyką smogu i kwaśnych opadów oraz konsekwencji z nimi związanych, zrozumienie konieczności podejmowania działań antysmogowych.

Prowadzona hodowla roślin

- Sadzenie i pielęgnacja roślin w kąciku przyrodniczym.

Realizowano ścieżkę dydaktyczną w brwileńskim lesie w ramach projektu „Las w czterech porach roku"

- Omówienie zmian zachodzących w przyrodzie jesienią.
- Rozpoznanie roślin iglastych i liściastych.
- Utrwalenie warstwy lasu oraz zwierząt w nim występujących.

Akcja Sprzątanie Świata

- Sprzątanie terenu wokół szkoły, miejsc przy kościele, najbliższym sklepie, wzdłuż chodników. Uwieńczeniem akcji było pamiątkowe zdjęcie z workami pełnymi odpadów, w którym znajdowały się plastiki, butelki szklane, niedopałki papierosów. Relacje z tych działań były umieszczone na stronie szkoły.
- Celem akcji było wdrażanie uczniów do ochrony środowiska naturalnego, systematyczne segregowanie odpadów, rozpoznawanie kolorów koszy.

Dokarmianie ptaków

- W okresie jesienno-zimowym uczniowie podejmują się dokarmiania ptaków. Do szkoły przynoszą ziarna zbóż, słonecznik, słoninę. Systematycznie dokarmiają ptaki, czyszczą karmniki.
- Wiosną została zakupiona budka lęgowa dla ptaków, wisi na drzewie w przyszkolnym ogródku.

Zbiórka baterii

- W szkole prowadzona jest zbiórka baterii, dzieci bardzo chętnie wrzucają zużyte baterie do specjalnych pojemników.

Segregacja odpadów

- Przypomnienie uczniom wiadomości o sposobach segregowania odpadów.
- Rozmowa o podziale odpadów na przemysłowe i komunalne.

Powitanie wiosny

- Przygotowanie się na „Powitanie wiosny" poprzez wykonanie wiosennych porządków.
- Omówienie i podsumowanie akcji „Wiosenne porządki'.
- Wypowiedzi dzieci o tym co mogą zrobić, aby zmniejszyć ilość śmieci oraz by to, co wyrzucają, miało jak najmniejszy wpływ na środowisko.
- Układanie i zapisywanie haseł na omawiany wcześniej temat. Zawieszenie propozycji na szablonie przedstawiającym duży, postrzępiony papier. wykonanie plakatu „Dbam o przyrodę", zapisywanie recepty Pani przyrody.

Podczas zajęć zdalnych realizowane były tematy:

Zagrożenia płynące ze strony zwierząt, roślin oraz zjawisk przyrodniczych

- Przestrzeganie przed zagrożeniami takimi jak rośliny trujące, zwierzęta chore na wściekliznę, wyładowania atmosferyczne.
- Wskazanie prawidłowego zachowania w sytuacji zagrożenia.
- Wyjaśnienie jak zachowywać się podczas burzy.

Zagrożenia spowodowane działalnością człowieka

- Podawanie przykładów szkodliwej dla przyrody działalności człowieka.

Powyższe działania realizowane były w ramach obowiązkowych i dodatkowych zajęć dydaktycznych oraz w ramach działalności Szkolnego Koła Ligi Ochrony Roślin. Finansowane były z budżetu szkoły.

- **Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wyszynie: Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Wyszynie oraz Samorządowe Przedszkole im. Kornela Makuszyńskiego w Wyszynie**

- Udział w akcji „Sprzątanie Świata 2019" pod hasłem „Nie śmiecimy, sprzątamy, zmieniamy". Pogadanki na temat segregowania odpadów, poszerzanie wiedzy ekologicznej poprzez filmy ekologiczne na rzecz ochrony środowiska. Zajęcia w terenie, sprawdzanie czystości terenu wokół szkoły, tworzenie plakatów poświęconych ekologii.
- Akcja „Ratujmy Ziemię" – zagrożenia klimatyczne (Dni klimatu – Działania na rzecz klimatu), w ramach tej akcji uczniowie na lekcjach oglądali filmy edukacyjne pt. „Zmiany klimatyczne – przyczyny i skutki", „Ochrona przyrody – jak uratować Ziemię?", rozmowy, pogadanki.
- Liczne działania promujące segregację odpadów. Oznaczenie pojemników do segregacji odpadów znajdujących się na terenie szkoły. Pojemniki zostały oklejone kolorowymi etykietami (plastik/metal, papier, odpady zmieszane). Nad pojemnikami umieszczono odpowiednie informacje dotyczące właściwej segregacji odpadów.
- Przeprowadzenie klasowego konkursu na gazetkę szkolną o tematyce ekologicznej (segregacja odpadów, zagrożenia klimatyczne). Celem konkursu było rozwijanie świadomości ekologicznej oraz uświadamianie zagrożeń środowiska wynikających z działalności człowieka. W konkursie wzięli udział uczniowie klas IV-VIII.
- Wykonanie przez uczniów gazetki ściennej „ABC segregacji" w ramach zajęć dodatkowych „klubu Ekologa".
- Debaty klasowe na tematy Jak dbać o Ziemię? Co zrobić, żeby zapobiec katastrofie klimatycznej? Bez wody nie ma życia. Jak możemy oszczędzać wodę?
- Akcja zasadzenia krzewów i kwiatów wokół szkoły oraz drzewa w swoim ogródku.
- Cykliczne spacery EKO-TRASA do pobliskiego lasu mające na celu pokazać uczniom piękno przyrody, a zarazem jej bezbronność wobec poczynań człowieka. zajęcia w plenerze rozwijają postawy uczniów, wyobraźnię przestrzenną i umiejętność obserwacji.
- W ramach Międzynarodowego Dnia Ziemi uczniowie starszych klas wykonali prezentacje ekologiczne na temat Jak pomóc zmęczonej Ziemi? Uczniowie klas młodszych układali puzzle ekologiczne on-line oraz wykonywali eco-plakaty – Ratowanie Ziemi.
- Udział uczniów klas I-III w teatrzyku profilaktycznym „SmoG Wawelski" związanym z problematyką zanieczyszczenia powietrza, finansowanym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Udział w warsztatach „Las zamknięty w słoiku". Uczniowie tworzyli kompozycje z roślin. To spotkanie z naturą dostarczyło im wiele informacji na temat sadzenia, pielęgnacji roślin. Wzbogaciło wiedzę przyrodniczą oraz sprawiło wiele radości i zabawy.
- Uczniowie w ramach realizacji podstawy programowej poznawali parki narodowe Polski, tworzyli albumy bądź prezentacje dotyczące wybranego parku.
- Pogadanki na temat zdrowego odżywiania w ramach akcji „Śniadanie daje moc", współpraca z pielęgniarką szkolną.
- Pokaz mody ekologicznej w przedszkolu pod patronatem PGO w Płocku sp. z o.o. Głównym celem pokazu mody było kształtowanie właściwych postaw ekologicznych wśród najmłodszych, rozwijanie kreatywności, a przede wszystkim dobra zabawa. Nagrody w konkursie ufundowało Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami w Płocku Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Kobiernikach (dawniej Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o.).
- Realizacja projektu Przedszkole Małych Odkrywców – projekt zorganizowany został przez Studium Prawa Europejskiego. Celem projektu było rozbudzanie ciekawości świata i chęci aktywnego poznawania przyrody, rozwijanie wrażliwości przyrodniczej i ekologicznej, kształtowanie postaw proekologicznych wśród przedszkolaków. Warunkiem otrzymania certyfikatu Przedszkole Małych Odkrywców było uzyskanie co najmniej 80% punktów za 6 spośród 10 zadań przeznaczonych do realizacji oraz ukończenie kursu „Eksperymentuj, doświadczaj, odkrywaj – edukacja przyrodnicza dla przedszkolaków". Zrealizowane zostały następujące zadania:
  - Zorganizowanie akcji „Sprzątanie Świata".
  - Zorganizowanie konkursu plastycznego „Dziecko w świecie przyrody" w formie dowolnej pracy plastycznej.
  - Zorganizowanie rodzinnych zajęć przyrodniczych – warsztaty zgodnie z ideą upcyklingu (coś z niczego).
  - Zorganizowanie zajęć z edukacji ekologicznej.
  - Przeprowadzenie zajęć plastycznych z wykorzystaniem materiałów wtórnych.
  - Prowadzenie przez koordynatora projektu gazetki „Przedszkole Małych Odkrywców".
  - Zorganizowanie konkursu plastycznego „Kolorowe zwierzaki" zgodnego z ideą upcyklingu.
  - Ukończenie kursu „Eksperymentuj, doświadczaj, odkrywaj".

  Za udział w projekcie Samorządowe Przedszkole w Wyszynie otrzymało certyfikat Przedszkole Małych Odkrywców.
- Realizacja programu własnego z edukacji ekologicznej Eko-przedszkolaki dla dzieci w wieku przedszkolnym. Realizowane zadania:
  - Dbanie o wszystko co żyje w przyrodzie.
  - Przyzwyczajanie dzieci do obserwacji przyrody.
  - Uczenie właściwego zachowania się w parku, lesie, sadzie, kąciku przyrody.
  - Wytwarzanie potrzeby obcowania w czystym, nieskażonym cywilizacją środowisku.
  - Wdrażanie do zdrowego stylu życia.

  Realizowane treści:
  - Porządkowanie przez dzieci ternu wokół przedszkola i w pobliskiej okolicy.
  - Segregacja odpadów: rozpoznanie kolorów pojemników do segregacji odpadów.
  - Pogadanka na temat przetwarzania odpadów.
  - Wycieczka do lasu, poznawanie drzew i krzewów rosnących w lesie.
  - Pogadanka na temat zwierząt leśnych, które są pod ochroną.
  - Zabawy i gry na świeżym powietrzu o charakterze ekologicznym.
  - Opracowanie z dziećmi Kodeksu Małego Ekologa.

- Wykonanie biblioteczki z książkami i czasopisma o tematyce ekologicznej.
- Odloty ptaków: pokaz na ilustracji, słuchanie głosów ptaków, obserwacja odlotu dzikich kaczek, rysowanie drogi palcem na globusie.
- Zbieranie liści i innych darów jesieni: badanie budowy liścia lupą, określanie wyglądu i ubarwienia w zależności od pory roku, suszenie liści, rozpoznawanie ich i nazywanie, porównywanie szyszek i określenie z jakiego drzewa pochodzą, wykonanie zielnika.
- Pogadanka na temat przygotowania się zwierząt do zimy: gromadzenie zapasów, zmiana futra, upierzenia, zapadanie w sen zimowy.
- Organizacja kącików przyrody.
- Zdrowa żywność: układanie jadłospisu, pokaz na lustracji wzrostu niektórych roślin od nasionka do dojrzałej postaci, wysiew w ziemię nasion, sadzenie sadzonek (rozsada), badanie koloru warzyw: buraczek, marchew, ziemniak, kwitnienie drzew, rola owadów, pylenie drzew – alergie.
- Udział w konkursie recytatorskim zorganizowanym przez Samorządowe Przedszkole w Brudzeniu pod tytułem „Zwierzęta leśne w poezji dziecięcej" (II miejsce) oraz udział we konkursie plastycznym „Zwierzęta leśne" (I miejsce).
- Dzieci brały udział w programie edukacyjnym „Mamo, Tato Wolę Wodę".
- Ekologiczne zakupy jako rozwiązanie problemu odpadów.
- Analiza opakowań produktów.
- Wyjaśnienie pojęcia zdrowa żywność, ekologiczne zakupy.
- Obchody Dnia Ziemi.
- Pokaz Mody Ekologicznej.

- Wizyta pani Leśnik z Nadleśnictwa w Płocku, która przybliżyła dzieciom informacje na temat swojej pracy, przedstawiła Kodeks leśnych zachowań, a także poszerzyła wiadomości o lesie i jego mieszkańcach. Przedszkolaki dowiedziały się o życiu zwierząt leśnych, jakie rośliny i drzewa można zobaczyć w lesie oraz jak należy się w nim zachowywać. Podczas spotkania dzieci były bardzo aktywne, zadawały mnóstwo pytań poszerzając swoja wiedzę na tematy leśno-ekologiczne.
- Udział w programie „Czyste Powietrze Wokół Nas" pod patronatem Sanepid w Płocku, którego głównym celem było zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi oraz dbania o nasze środowisko.
- Dokarmianie ptaków w okresie zimowym (zawieszanie karmników w ogrodzie przedszkolnych).
- Udział w akcji charytatywnej „Pełna miska dla schroniska". Celem tego przedsięwzięcia była poprawa standardu zwierząt w schronisku, kształtowanie postawy przyjaciela zwierząt oraz wdrażanie dzieci i osób dorosłych do aktywnego udziału w zbiórce karmy. Wielu przedszkolaków odpowiedziało na apel i wzięło udział w akcji przynosząc różne akcesoria do przedszkola.

Nie wszystkie zaplanowane działania udało się w pełni zrealizować ze względu na pandemię. Zadania w większości finansowane były ze środków własnych. Niektóre nagrody w ramach konkursów finansowała Rada Rodziców lub Przedsiębiorstwo Gospodarowania Odpadami w Płocku sp. z o.o. Zakład Produkcyjny w Kobiernikach (dawniej Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Kobiernikach k/Płocka Sp. z o.o.).

- **Przedszkole w Nowych Proboszczewicach**

- Sprzątanie terenu wokół szkoły, miejsc przy kościele, najbliższym sklepie, wzdłuż chodników. Uwieńczeniem akcji było pamiątkowe zdjęcie z workami pełnymi odpadów, w którym znajdowały się plastiki, butelki szklane, niedopałki papierosów. Relacje z tych działań były umieszczone na stronie szkoły. Celem akcji było wdrażanie uczniów do ochrony środowiska naturalnego, systematyczne segregowanie odpadów, rozpoznawanie kolorów koszy.
- W szkole prowadzona jest zbiórka baterii, dzieci bardzo chętnie wrzucają zużyte baterie do specjalnych pojemników.

- **Szkoła Podstawowa im. Władysława Stanisława Reymonta w Maszewie Dużym**

- Tydzień ekologiczny. Głównym celem akcji było propagowanie wiedzy ekologicznej oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. Pragnąc zaangażować całą społeczność szkolną w działania na rzecz ochrony środowiska zorganizowano szereg przedsięwzięć, m.in. projekcje filmów ekologicznych, gry i quizy ekologiczne, a także pogadanki na godzinach do dyspozycji wychowawcy nt. zasad segregowania odpadów. Podczas zajęć plastycznych uczniowie wykonali plakaty o tematyce ekologicznej, natomiast na lekcjach muzyki słuchali oraz śpiewali utwory o tematyce ekologicznej.
- W szkole prowadzona jest zbiórka baterii, dzieci bardzo chętnie wrzucają zużyte baterie do specjalnych pojemników.

- **Szkoła Podstawowa w Starych Proboszczewicach**

- Akcja Sprzątanie Świata: Sprzątanie terenu wokół szkoły, miejsc przy kościele, najbliższym sklepie, wzdłuż chodników. Uwieńczeniem akcji było pamiątkowe zdjęcie z workami pełnymi odpadów, w którym znajdowały się plastiki, butelki szklane, niedopałki papierosów. Relacje z tych działań były umieszczone na stronie szkoły. Celem akcji było wdrażanie uczniów do ochrony środowiska naturalnego, systematyczne segregowanie odpadów, rozpoznawanie kolorów koszy.
- Sadzenie "krzaczków - pierwszaczków". Zgodnie z tradycją szkoły dzieci klas pierwszych sadzą swoje krzewy przy budynku szkoły. Pod roślinami zostały wkopane kapsuły czasu, w których umieszczono listy uczniów i odciski kciuków. W ten sposób uczniowie przypieczętowali i uczcili rozpoczęcie nauki w naszej szkole. Z dumą będą wspominać ten dzień, a w kolejnych latach nauki będą mogli obserwować rosnące wraz z nimi krzewy.
- Promocja zdrowia poprzez warsztaty ze zdrowego odżywiania się, aktywność fizyczną dzieci w różnych dziedzinach sportu.
- Konkurs Eko-Planeta.
- Przedstawienie „Smog Wawelski”.
- Spotkanie z policjantem oraz pracownikiem WOPR i tematyka bezpieczeństwa dzieci.
- Zbiórka baterii. W szkole prowadzona jest zbiórka baterii, dzieci bardzo chętnie wrzucają zużyte baterie do specjalnych pojemników.

6. Podsumowanie

Celem sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała za lata 2019-2020 jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowym oraz aktualna ocena stanu środowiska. Analizie poddano 33 zadania, które zostały wyznaczone w ramach 11 obszarów interwencji. Podjęto się wykonania 30 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 90,90%, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Jedynymi nie zrealizowanymi zadaniami były „Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych", „Współdziałanie i współpraca z jednostkami ratowniczymi, specjalistami i ekspertami w zakresie wystąpienia na terenie Gminy poważnych awarii przemysłowych i klęsk żywiołowych" (nie wystąpiły przesłanki do realizacji zadania – brak inwestycji obligujących do wprowadzania odpowiednich zapisów w SIWZ oraz wystąpienia poważnych awarii) i „Zalesianie gruntów porolnych". Wszystkie pozostałe zadania, zarówno związane z wydatkami inwestycyjnymi jak i bieżącymi, oraz zadania administracyjne były realizowane.

Władze Gminy największe nakłady finansowe przeznaczały na zadania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej budynków. Wykonano remont obejmujący m.in. termomodernizację strażnicy OSP Brwilno, zainstalowano 96 paneli fotowoltaicznych na budynkach 3 świetlic, wybudowano kotłownie gazowe w Szkole Podstawowej w Starych Proboszczewicach i w Przedszkolu w Nowych Proboszczewicach. Mieszkańcy złożyli 152 wnioski do WFOŚiGW o dofinansowanie z programu „Czyste Powietrze" przedsięwzięć obejmujących wymianę źródeł ciepła, montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych, docieplenie budynków i wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Wybudowano nowe solarne oświetlenie uliczne i przebudowano ciągi pieszo-rowerowe.

Gospodarka Komunalna "Stara Biała" Sp. z o.o. zrealizowała 8 zadań związanych z budową nowych odcinków kanalizacji sanitarnej i 18 polegających na budowie odcinków sieci wodociągowej. Właściciele gruntów zrekultywowali i zagospodarowali 10,80 ha gruntów. Pozostało 7,83 ha gruntów wymagających rekultywacji. Na bieżąco prowadzony jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w sposób, który pozwala zwiększać poziomy recyklingu. Usuwane systematycznie są również wyroby azbestowe. W celu zapewnienia bezpieczeństwa na wypadek wystąpienia awarii i innych zagrożeń wyposażane w sprzęt ratowniczy są jednostki OSP. Zakupiono m.in. dwa (lekki i średni) samochody ratowniczo-gaśnicze.

Oprócz zadań inwestycyjnych, generujących największe koszty, realizowano liczne zadania administracyjne związane z planowaniem przestrzennym, monitoringiem i kontrolami czy działalnością informacyjno-edukacyjną. Zwłaszcza placówki oświatowe realizowały szereg akcji i projektów z zakresu edukacji ekologicznej. Promowanie postaw szacunku i wiedzy o środowisku naturalnym wśród najmłodszych powinno przynieść wymierne korzyści w przyszłości.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa i ocena stanu środowiska wskazuje, że na terenie Gminy Stara Biała występują wysokie, zdecydowanie najwyższe w województwie, bliskie granicy poziomu dopuszczalnego, stężenia dwutlenku siarki, które mogą być spowodowane funkcjonowaniem instalacji przemysłowych w Płocku. Nie występuje zagrożenie promieniowaniem elektromagnetycznym. Prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do sieci wodociągowej, mniejszy odsetek – 60% korzysta z sieci

kanalizacyjnej. Infrastruktura wodno-ściekowa jest systematycznie rozbudowywana. Zagrożeniem geologicznym są występujące osuwiska w ilości 22 o powierzchni 60,93 ha.

Monitoring gleb wskazuje, że gleby w Gminie Stara Biała nie są zanieczyszczone metalami śladowymi. Stwierdzono podwyższoną zawartość siarki siarczanowej i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych. Zaleca się ograniczenie przeznaczania gleb zanieczyszczonych na użytki zielone. Lesistość Gminy kształtuje się na poziomie 10,6%, zauważalny jest w ostatnich latach stopniowy wzrost powierzchni gruntów leśnych. Podobna powierzchnie zajmują przyrodnicze obszary prawnie chronione.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na zrealizowanie prawie niemal wszystkich zamierzonych działań oraz wynikające z nich pozytywne aspekty, wykonanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała za lata 2019-2020 ocenia się pozytywnie. W dalszym ciągu konieczne jest jednak inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska, służące jego sukcesywnej poprawie.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2020 r.) 7
Tabela 2. Procesy demograficzne w Gminie Stara Biała w latach 2011-2020 7
Tabela 3. Bezrobocie na terenie Gminy Stara Biała 8
Tabela 4. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Stara Biała, lata 2019-2020 10
Tabela 5. Wskaźniki monitoringu 29
Tabela 6. Wyniki pomiarów stężeń zanieczyszczeń na stacji w miejscowości Biała 33
Tabela 7. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza 344
Tabela 8. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń dla strefy mazowieckiej 355
Tabela 9. Wyniki pomiarów poziomów pola elektromagnetycznego na terenie Gminy Stara Biała .. 377
Tabela 10. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze Gminy Stara Biała 388
Tabela 11. Wyniki oceny jakości Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących teren Gminy Stara Biała. 40
Tabela 12. Charakterystyka gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Stara Biała 42
Tabela 13. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Stara Biała (stan na 31.12.2019 r.) 47
Tabela 14. Masa odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Stara Biała w latach 2018-2020. 50
Tabela 15. Wykaz użytków ekologicznych znajdujących się na terenie Gminy Stara Biała 55
Tabela 16. Wykaz pomników przyrody na terenie Gminy Stara Biała 56

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Stara Biała na tle powiatu płockiego 5
Rysunek 2. Plan Gminy Stara Biała 6
Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem 8
Rysunek 4. Układ sieci hydrograficznej na terenie Gminy Stara Biała 39
Rysunek 5. JCWPd na terenie Gminy Stara Biała 41
Rysunek 6. Osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi na terenie Gminy Stara Biała 46
Rysunek 7. Struktura użytków rolnych na terenie Gminy Stara Biała [ha] (stan na rok 2020) 488
Rysunek 8. Usytuowanie parku krajobrazowego na terenie Gminy Stara Biała 522
Rysunek 9. Usytuowanie obszaru chronionego krajobrazowego na terenie Gminy Stara Biała 533
Rysunek 10. Usytuowanie rezerwatu przyrody na terenie Gminy Stara Biała…….. 54